

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	887
Land:	Somalia
Kilde:	Migrationsverket
Titel:	Somalia. Säkerhetssituationen 2020
Udgivet:	12. maj 2021
Optaget på baggrundsmaterialet:	2. september 2021

Somalia

Säkerhetssituationen 2020 (version 1.2)

MIGRATIONSVERKETS FUNKTION FÖR LAND- OCH OMVÄRLDSANALYS

Den 1 maj 2019 inrättade Migrationsverket en ny funktion för land- och omvärldsanalys. Funktionen benämns Migrationsanalys och finns inom Migrationsverkets Nationella operativa avdelning. Migrationsverkets system för landinformation, Lifos, fortsätter att vara den plats där rapporter publiceras.

LANDINFORMATION FÖR HANDLÄGGNING AV MIGRATIONSÄRENDEN

Denna rapport är framtagen av Migrationsverket i enlighet med [EU:s allmänna riktlinjer för framtagande av landinformation](#) (2008). Rapporten innehåller landinformation avsedd för handläggning av migrationsärenden.

Rapporten bygger på noggrant utvalda informationskällor. Alla källor refereras med undantag för beskrivning av allmänt kända förhållanden.

Informationen i rapporten återspeglar inte Migrationsverkets ståndpunkt i en viss fråga och Migrationsverket har inte för avsikt att genom rapporten göra politiska eller rättsliga ställningstaganden.

Landinformation: Somalia – säkerhetssituationen 2020

2021-05-12, version 1.2

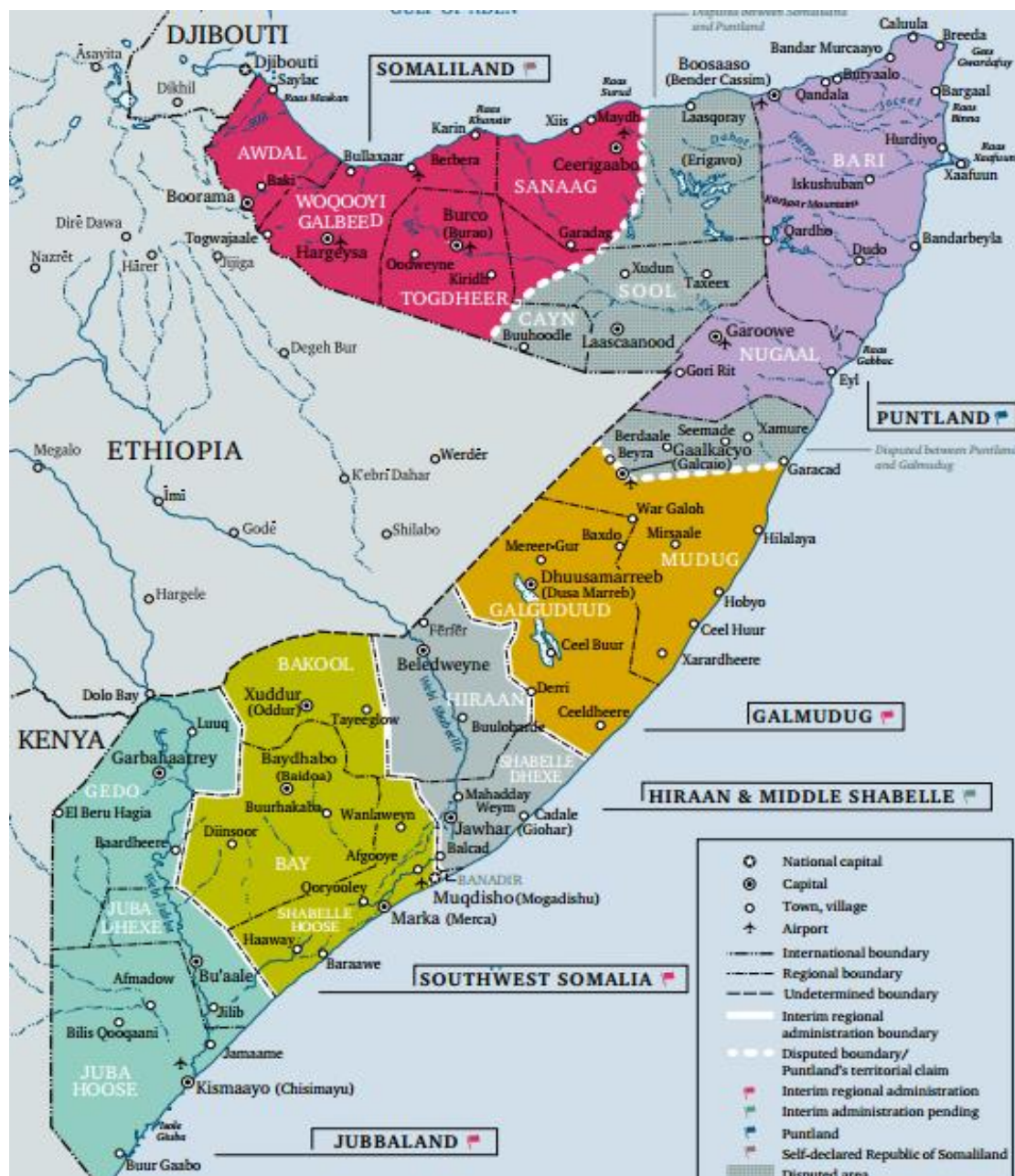
Rapporten är utgiven av Nationella operativa avdelningen, Migrationsanalys – Migrationsverkets funktion för land- och omvärldsanalys. Rapporten har publicerats i Migrationsverkets databas för landinformation, Lifos, © Migrationsverket (Swedish Migration Agency), 2021.

Publikationen kan laddas ner från <http://lifos.migrationsverket.se>

Innehåll

Karta över Somalia.....	5
1 Inledning	6
1.1 Bakgrund	6
1.2 Somalias administrativa indelning.....	8
2 Befolkning	9
2.1 Klaner och minoritetsgrupper	9
3 Säkerhetsläget	11
3.1 Allmänt	11
3.2 Mogadishu.....	15
3.3 Jubaland	17
3.4 Sydvästra staten	18
3.5 Hiraan och Mellersta Shabelle (Hirshabelle).....	20
3.6 Galmudug.....	21
3.7 Puntland	22
3.8 Somaliland.....	25
3.9 Omtvistade områden: Sool och Sanaag	26
4 Konflikten påverkan på civila	27
5 Situationen för internflyktingar.....	28
6 Sammanfattande analys	30
Summary.....	33
Källförteckning.....	36
Elektroniska källor	36
Muntliga källor	42
Tryckta källor.....	42

Karta över Somalia

1 Inledning

Nedanstående landinformation har tagits fram till Migrationsverkets rättsavdelning för bedömning vid ett rättsligt ställningstagande. Syftet är att ge en aktuell bild av säkerhetssituationen i Somalia. Användaren uppmärksammas om att det även finns andra rapporter i ämnet som kan erbjuda fördjupning och kompletterande information.

Lifos (nu Migrationsanalys) genomförde i oktober 2018 en utredningsresa till Nairobi, Kenya, samt till Mogadishu, Garowe och Hargeisa i Somalia, i syfte att inhämta uppdaterad landinformation med fokus på främst säkerhetssituationen i Somalia.

Denna rapport är en uppdatering av delar av Migrationsverkets/Lifos rapport om säkerhetssituationen i Somalia från 2019-07-03¹. Rapporten baseras dels på insamlad information från utredningsresan och möten med relevanta aktörer, dels på uppgifter om säkerhetsincidenter i rapporter, medier och öppna källor, däribland ACLED:s databas.

Tidigare versioner

Version	Titel	Datum	Rapportnummer
1.0	Landinformation: Somalia – säkerhetssituationen 2020	2021-05-03	45501
1.1	Landinformation: Somalia – säkerhetssituationen 2020	2021-05-07	45504

Version 1.2 innehåller förtydliganden i avsnitt 3.6, 3.7 och 6.

1.1 Bakgrund

Somalia har sedan 1991, när president Siad Barre störtades, präglats av inbördeskrig, laglöshet och konflikt av varierande grad. Kampen om politisk kontroll och makt över territorier utspelas mellan en rad olika aktörer, och somaliska staten har ständigt utmanats genom strider mellan olika klaner, krigsherrar och islamistiska organisationer. Den islamistiska väpnade organisationen Al-Shabaab är och har varit den mest framträdande antagonisten.² Stabiliseringsförsök och installerande av fungerande statliga institutioner³ och säkerhetsapparat har varvats med kollapser och misslyckanden. Trots att Somalias regering, med hjälp av internationellt stöd, under snart tre årtionden strävat efter uppbyggnad av staten Somalia och dess institutioner, saknar man än idag kontroll och inflytande över stora delar av landet.⁴ Mer än

¹ Lifos, Migrationsverket, Säkerhetssituationen i Somalia, 2019-07-03, [url](#)

² Al Jazeera, Somalia; The Forgotten Story, 2016-11-02, [url](#)

³ UNMAS in Somalia, 2018 Annual Report, Explosive Hazard Analysis, odaterad, [url](#)

⁴ Brookings Institution, Testimony, Developments in Somalia, 2018-11-18, [url](#) (hämtad 2021-04-07)

40 olika stater och multilaterala organisationer är involverade i stabiliseringsarbetet av landet.⁵ Kontrollen över landet delas mellan Somalias federala regering, Puntlands semi-autonoma regering, Somalilands regering, övriga delstatsregeringar, olika klaner och Al-Shabaab. Inga nationella demokratiska val har hittills genomförts och landets politik och statsmakt är klanbaserad.⁶

Den politiska kontexten i landet är fragmenterad och splittrad. Den präglas inte minst av inomstatliga och federala maktkamper om vem som ska utöva kontroll över territorier, militären och naturresurser samt hur själva maktdeleringen ska gå till.⁷

En annan utmaning för president Mohamed Abdullahi Mohamed ("Farmajo"), och som kan påverka statsbyggnadsprocessen negativt i landet, är hur sammanslagningen av de framväxande delstaterna och dess regionala administrationer ska ske. För närvarande fungerar dessa delstater interimistiskt i väntan på ett centraliserat politiskt system i Somalia.⁸

Sammansättningen i Somalias parlament, som baseras på den så kallade 4,5-formeln,⁹ gynnar framför allt de fyra stora klanerna (darood, dir, hawiye och digil-mirifle) på bekostnad av minoritetsgrupperna, vilket också av vissa bedöms vara en riskfaktor till fragmentering och ojämlik maktfördelning.¹⁰

Somalia drabbas regelbundet av torka.¹¹ I spåren av inbördeskrig och konflikt kombinerat med ökad klimatpåverkan, i form av bland annat ändrade regnmönster och cykliska klimatkatastrofer, pågår en långdragen humanitär kris i Somalia.¹² Den humanitära situationen i Somalia har förvärrats under 2020 och början av 2021 till följd av den påverkan covid-19 haft på ekonomin, samtidigt som landet drabbats av kraftiga översvämningar och gräshoppssvärmar. Det uppskattas att ca 5,9 miljoner människor är i behov av humanitär hjälp¹³, och cirka 2,7 miljoner människor befinner sig på flykt inom landet.¹⁴

Den 17 september 2020 kom presidenten och fem delstatsledare överens om att indirekta val till parlamentet skulle hållas. Det sittande parlamentets mandat skulle gå ut den 27 december och det fanns ett stort behov av att lösa situationen. Överenskommelsen som slöts gick ut på att företrädare för klan-äldste, civilsamhället och regionala styren skulle enas om 101 ledamöter för varje delstat. Dessa skulle senare välja ett nytt parlament, som i sin tur

⁵ African Arguments, After AMISOM: What will it take to secure Somalia?, 2018-10-11, [url](#)

⁶ Freedom House, Freedom in the World 2020; Somalia Profile, odaterad, [url](#)

⁷ Brookings Institution, Testimony, Developments in Somalia, 2018-11-14, [url](#)

⁸ House of Commons Library, Briefing paper nr. 7298, Somalia: January 2019 update, 2019-01-17, s. 11, [url](#)

⁹ Politisk representation fördelades jämnt mellan de fyra stora klanerna; de marginaliserade minoritetsgrupperna får dela den återstående halva andelen. USDOS, Country Report on Human Rights Practices: Somalia EXECUTIVE SUMMARY- Somalia, 2020-03-30, [url](#)

¹⁰ UNSOM, UN envoy Keating briefs the Security Council on the situation of Somalia, 2018-09-14, [url](#)

¹¹ ACAPS, Somalia, Somaliland drought, Briefing note 2019-02-20, 2019-02-20, s. 3, [url](#)

¹² United Nations, Security Council Meeting, Political Turbulence Still Threatens Somalia's 'Positive Trajectory', Special Representative Warns in Briefing to Security Council, 2019-01-03, [url](#)

¹³ OCHA (United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), SOMALIA HUMANITARIAN BULLETIN January 2021, januari 2021, [url](#)

¹⁴ USDOS, US Department of State Annual report on human rights in 2020, mars 2021, [url](#)

skulle välja president. Det var inte fråga om det allmänna val som tidigare planerats och klaverna skulle kunna behålla sitt inflytande över politiken.¹⁵ De indirekta parlamentsvalen som planerades till den 1 december stoppades dock på grund av konflikter mellan den federala regeringen i Mogadishu och flera delstater.¹⁶ Den 8 februari 2021 upphörde president Farmajos mandat.¹⁷ Den 12 april beslutade underhuset att förlänga Farmajos mandat samtidigt som överhuset sa att beslutet var emot konstitutionen.¹⁸ Ingen vald efterträdare har ännu utsetts och i dag finns det få tecken på kompromissvilja från varken presidenten eller hans motståndare.¹⁹ Det är ännu svårt att förutse vad denna kris kommer föra med sig. Men Migrationsanalys bedömer att år av framsteg och relativ stabilitet riskerar att förstöras om inte det politiska dödläget kan lösas.

1.2 Somalias administrativa indelning

Somalia är en federal republik, enligt landets preliminära konstitution, och uppdelad i de sex delstaterna²⁰ Jubaland, Sydvästra delstaten Somalia²¹, Hirshabelle, Galmudug, Puntland och Somaliland. Delstaten Hiraan & Mellersta Shabelle kallas också Hirshabelle.²² Somaliland har utropat sin självständighet och ser sig inte som del av den federala republiken. Somalilands självständighetsdeklaration har dock inte erkänts internationellt.²³ Delstaterna bildar tillsammans med den regionala administrationen i Benadir (Banadir Regional Administration, BRA) Förbundsrepubliken Somalia.²⁴ [Kartan i inledningen visar den administrativa indelningen i delstater](#), vilka i sin tur består av flera mindre regioner. Dessa 18 regioner är också markerade på kartan.

Den administrativa indelningen överensstämmer inte med den faktiska territoriella kontrollen eller inflytandet. Det bör också noteras att det gråmarkerade området mellan det lilamarkerade Puntland och det orangemarkerade Galmudug ingår i regionen Mudug, men befolkningen är främst daroodklaner och området räknas till Puntland²⁵ som de facto kontrollerar området²⁶. Däremot är frågan om den administrativa tillhörigheten för den gråmarkerade

¹⁵ Utrikespolitiska Institutet, Landguiden, Somalia: Kalendarium, odaterad, [url](#)

¹⁶ UN Security Council, Situation in Somalia Report of the Secretary-General, februari 2021, s. 1 [url](#)

¹⁷ Norwegian Refugee Council East Africa an Yemen Regional Context Analysis 2021, mars 2021, s. 4, [url](#)

¹⁸ VOA news, Somali Lower House of Parliament Extends President's Term for Two Years, april 2021, [url](#)

¹⁹ Norwegian Refugee Council, East Africa an Yemen Regional Context Analysis 2021, mars 2021, s. 4, [url](#)

²⁰ På engelska benämns delstaterna som "federala medlemsstater" (federal member states, FMS).

²¹ South West State of Somalia på engelska och Dowlad Goboleedka Koonfur Galbeed ee Soomaaliya på somaliska

²² UNSOM, Mohamed Abdi Waare inaugurated as the second president of Hirshabelle state, 2017-10-24, [url](#)

²³ Lifos, Migrationsverket, Myndigheter och klansystem i Somalia. Rapport från utredningsresa till Nairobi, Kenya samt Mogadishu, Hargeisa och Boosaaso i Somalia i juni 2012, 2012-11-30, s. 10, [url](#)

²⁴ Federal Republic of Somalia, Ministry of Planning, Investment and Economic Development, Federal Member States (FMS), 2018 [url](#)

²⁵ Mosley, Jason, Chatham House, Somalia's Federal Future Layered Agendas, Risks and Opportunities, 2015-09-01, s. 14, [url](#)

²⁶ Political Geography Now, Somalia Control Map November 2018, 2018-11-01, [url](#)

norra delen av regionen Mudug ännu inte löst.²⁷ Det gråmarkerade området mellan Puntland och Somaliland är omtvistat och båda gör anspråk på territoriet.²⁸

2 Befolkning

Att uppskatta hur många som bor i Somalia kompliceras av en rad faktorer. Det har inte genomförts någon officiell folkräkning sedan 1975 och en stor andel av befolkningen är nomader som regelbundet förflyttar sig. Därtill spelar myndigheternas avsaknad av kontroll över delar av landet in, liksom alla år av krig och flyktingrörelser.²⁹

Trots utmaningarna finns det uppskattningar av befolkningsmängden i Somalia, men med tanke på utmaningarna med folkräkningar i Somalia ska dessa beaktas med stor försiktighet. FN uppskattade Somalias befolkningsmängd till 15,9 miljoner år 2020.³⁰ USA:s Bureau of the Census (vilket är en amerikansk myndighet med ansvar för bl.a. folkräkningar i USA) uppskattade befolkningen i Somalia år 2020 till att vara omkring 11,8 miljoner.³¹

BBC uppgav att befolkningen i Puntland var 2,4 miljoner år 2019³² samt att befolkningen i Somaliland var 3,5 miljoner år 2017.³³ Mogadishus befolkning uppskattas till cirka 2,2 miljoner år 2020.³⁴

2.1 Klaner och minoritetsgrupper

Somalias statliga institutioner har mycket begränsad kapacitet och närvaro,³⁵ och somalier förväntar sig därför generellt inte skydd eller socioekonomiskt stöd från staten. I Somalia är det därför först och främst klanen, det vill säga släktingarna på pappans sida³⁶, som är basen för individens juridiska och ekonomiska trygghet. Den somaliska sedvanerätten *xeer* är även starkt sammanknuten till klansystemet.³⁷ Klansystemet är uppdelat i flera nivåer: klanfamilj,

²⁷ International Crisis Group, Galkayo and Somalia's Dangerous Faultlines, 2015-12-10, [url](#)

²⁸ International Crisis Group, Averting War in Northern Somalia: CrISS Group Briefing Paper, 2018-06-27, s. 1, [url](#)

²⁹ Home Office, Country Policy and Information Note Somalia Country Background Note Somalia, december 2019, s.7, [url](#)

³⁰ UNPFA, World Population Dashboard (Somalia), odaterad, [url](#)

³¹ Home Office, Country Policy and Information Note Somalia Country Background Note Somalia, december 2019, s.7, [url](#)

³² BBC News, Puntland profile, 2019-03-11, [url](#)

³³ BBC News, Somaliland profile, mars 2017, [url](#)

³⁴ Home Office, Country Policy and Information Note Somalia Country Background Note Somalia, december 2019, s. 8, [url](#)

³⁵ Landinfo, Al-Shabaab-områden i Sør-Somalia, 2020-06-25, [url](#)

³⁶ Home Office, Country Policy and Information Note Somalia: Majority clans and minority groups in south and central Somalia, januari 2019, s.13, [url](#)

³⁷ Lifos, Migrationsverket, Myndigheter och klansystem i Somalia, 2012-11-30, s. 10 f., [url](#)

klan, underklan, under-underklan osv.³⁸ De flesta somalier tillhör en av de fem klanerna darod, dir, hawiye, issaq och rahanweyn.³⁹ Den viktigaste klanenheten för individer är dock den så kallade diya-gruppen,⁴⁰ som finns inom, under-underklanen.⁴¹

En viktig skillnad mellan de olika klanfamiljerna är att darood, dir, hawiye och isaak är traditionella nomader medan rahanweyne är traditionellt bofasta bönder. Klantillhörighet har en geografisk dimension genom att olika klaner har olika områden i Somalia och/eller grannländer där de dominerar. Det finns ingen uttömmande översikt över klanerna på detaljnivå. Det är också viktigt att vara medveten om att information om klaner baseras på muntlig tradition och att den kan vara utrymme för olika tolkningar och uppfattningar.⁴²

Darod är uppdelad i tre huvudgrupper: ogaden, marehan och harti. Harti är i sin tur en federation av tre klaner: majerteen som är den största klanen i Puntland samt dulbahante och warsangeli som bor i de omtvistade gränsområdena mellan Puntland och Somaliland. Ogaden är den viktigaste somaliska klanen i Etiopien, men också ganska inflytelserik i de båda Juba-regionerna, medan marehan finns i södra och centrala Somalia.⁴³

Hawiye bor främst i södra/centrala Somalia. Deras mest inflytelserika underklaner är abgal och habr gedir, som båda är dominerande i Mogadishu.⁴⁴

Dir bosätter sig huvudsakligen i västra Somaliland och i vissa fickor av södra/centrala Somalia. De viktigaste klanerna är issa, gadabursi (båda i Somaliland och gränsregioner i Etiopien och Djibouti) och biyomaal (i södra Somalia).⁴⁵

Isaaq är den största klanfamiljen i Somaliland.⁴⁶

Digil och mirfile (eller som de ibland gemensamt benämns: rahanweyn) lever främst i de bördiga dalarna vid Shabelle- och Juba-floderna och i områdena däremellan (främst i Bay och Bakool).⁴⁷ Traditionellt såg de andra klanerna ner på rahanweyn men p.g.a. att de var militärt framgångsrika på 1990-talet har de fått mer social och politisk makt.⁴⁸

Home Office, Country Policy and Information Note Somalia: Majority clans and minority groups in south and central Somalia, januari 2019, s. 13, [url](#)

³⁹ Lewis, I., A Pastoral Democracy – A Study of Pastoralism and Politics among the Northern Somali of the Horn of Africa, Münster: LIT Verlag, 1999, s.7

⁴⁰ "Diya" betyder skadeersättning på arabiska och avser medlemmar i gruppen som står kollektivt ansvariga för att kräva och betala ersättning för handlingar som begåtts av eller mot medlemmar av andra i diyagruppen. Det somaliska ordet för diya är "mag".

⁴¹ Lewis, I., Blood and Bone – The Call of Kinship in Somali Society, The Rea Sea Press, 1994, s. 20

⁴² Landinfo, Somalia: Basisinfo, 2021-03-22, s. 4, [url](#)

⁴³ Home Office, Country Policy and Information Note Somalia: Majority clans and minority groups in south and central Somalia, januari 2019, s. 14, [url](#)

⁴⁴ Ibid.

⁴⁵ Ibid.

⁴⁶ Ibid.

⁴⁷ Home Office, Country Policy and Information Note Somalia: Majority clans and minority groups in south and central Somalia, januari 2019, s.14, [url](#)

⁴⁸ Bertelsmann Stiftung, BTI 2020 Country Report Somalia, odaterad, s. 9, [url](#)

I Somalia finns utöver klanerna också olika minoritetsgrupper – etniska, religiösa eller yrkesgrupper som bildar minoritetsgrupper. Etniska och religiösa minoriteter har en annan kulturell bakgrund än klanerna, medan yrkesgrupperna delar kulturell bakgrund med klanerna men utövar specifika icke-nomadiska yrken.⁴⁹ Minoritetsgrupperna diskrimineras eller marginaliseras ofta. Yrkesgrupperna är generellt mer marginaliserade än de andra minoritetsgrupperna, men det finns stora skillnader inom respektive grupp.⁵⁰ De olika minoritetsgrupperna har sinsemellan en hierarki men gemensamt för dem alla är att de utsätts för politisk och rättslig diskriminering. De utsätts också för social och ekonomisk diskriminering, men variationen mellan de olika grupperna är större inom dessa områden.⁵¹

Personer från minoritetsgrupper har generellt inte tillgång till rättsväsendet då kostnaderna är för höga, och i avsaknad av rättshjälp hänvisas de till xeer.⁵² Förhandlingar mellan klaner och minoritetsgrupper kan ske inom xeer, men personer från minoritetsgrupper har mycket begränsad möjlighet att få tillgång till xeer.⁵³ Minoritetsgrupper som inte är respekterade kan förhandla med klaner men det händer att överenskommelsen inte implementeras och att klanen utövar påtryckningar mot minoritetsgruppen. Minoritetsgrupperna har ett sämre förhandlingsläge och har inte möjlighet att försvara sig eller driva frågor gentemot klaner eftersom de generellt är svagare och fattigare.⁵⁴

Minoritetsgrupperna är fortsatt de som anses vara mest utsatta i det somaliska samhället.⁵⁵ En oproportionerligt stor andel av de som bor i internflyktingläger i Mogadishu, är personer tillhörande minoritetsgrupper som har hamnat där efter att de blivit fördrivna från sina hem på grund av konflikter, hunger eller att deras mark beslagtogs av klaner.⁵⁶ Personer från marginaliserade klaner och minoritetsgrupper utsätts i oproportionerligt hög grad för könsbaserat våld.⁵⁷

3 Säkerhetsläget

3.1 Allmänt

Den allmänna säkerhetssituationen beskrivs i denna rapport utifrån Somalias uppdelning av federala delstater och administrativt underliggande regioner. De berörda regionerna omnämns inom parentes: Benadir (Mogadishu), Jubaland (Nedre Juba, Mellersta Juba, Gedo), Sydvästra staten (Nedre Shabelle, Bay, Bakool) och Hirshabelle (Hiraan, Mellersta Shabelle),

⁴⁹ EASO, South and Central Somalia Country Overview, 2014-08-01, s. 48 f., [url](#)

⁵⁰ Schweizerische Eidgenossenschaft, Focus Somalia Clans und Minderheiten, 2017-05-31, s. 38, [url](#)

⁵¹ EASO, South and Central Somalia Country Overview, 2014-08-01, s. 49 ff., [url](#)

⁵² UN Human Rights Council, Report of the Independent Expert on the situation of human rights in Somalia, 2018-07-19, punkt 20, [url](#)

⁵³ NOAS, Persecution and Protection in Somalia, 2014-04-01, s. 41, [url](#)

⁵⁴ Jama, Mohamed, Legal Clinic; Internationell organisation (K); EASO, 2014-08-01, s. 55f.

⁵⁵ Minority Rights Group International, Looma Ooyaan – No One Cries for Them: The Predicament Facing Somalia's Minority Women, 2015-01-30, s. 12, [url](#)

⁵⁶ Lifos, Migrationsverket, Säkerhetssituationen i Somalia, 2019-07-03, s. 60, [url](#)

⁵⁷ USDOS, Country Report on Human Rights Practices 2018 - Somalia, 2019-03-13, s. 29, [url](#)

Galmudug (Galgaduud, Mudug), Puntland (Nugaal, Bari) och Somaliland (Togdheer, Woqooyi Galbeed, Awdal).⁵⁸ Såväl Puntland som Galmudug gör anspråk på norra delen av regionen Mudug, men området kontrolleras av Puntland.⁵⁹

Angående tillförlitligheten i ACLED:s statistik över antalet rapporterade säkerhetsincidenter och dödsoffer, anger ACLED att deras statistik möjligen kan ge en underskattad bild av antalet dödsfall. De signalerar att denna form av statistik är särskilt sårbar för partisk och inkorrekt rapportering och därför får beaktas med stor försiktighet. ACLED betonar även att dödstal, utan ytterligare indikatorer, ger en svag grund för bedömning av konflikters karaktär och verkan.⁶⁰ Likväl bedömer Migrationsanalys att siffrorna ger en indikation om hur säkerhetsläget gestaltar sig i respektive geografiskt område. Överlag bedömer Migrationsanalys att datan från ACLED är samstämmig med den information som inhämtats vid genomförda möten under utredningsresan samt andra rapporter om läget i landet.

Säkerheten i Somalia ombesörjs av en rad olika aktörer, bland annat Somalias nationella armé (SNAF), Somali Police Force (SPF) och National Intelligence and Security Agency (NISA) med stöd av African Union Mission in Somalia (AMISOM). En stor utmaning för dessa aktörer är att de utsätts för infiltration av Al-Shabaab eller deras sympatisörer⁶¹, vilket i sin tur leder till försämrad säkerhet. Ibland förekommer det även att inom en och samma familj kan det finnas medlemmar i både somaliska armén och Al-Shabaab.⁶² En annan utmaning är att SNAF både saknar adekvat utbildning och utrustning samt att det förekommer utbredd korruption.⁶³

Al-Shabaab fortsätter att utgöra ett allvarligt hot mot fred, säkerhet och stabilitet i Somalia.⁶⁴ Säkerhetssituationen förblir därmed instabil.⁶⁵ Data från ACLED visar på totalt 2 423 säkerhetsrelaterade incidenter som ledde till totalt 3 122 dödsoffer över hela landet under 2020.⁶⁶ Det skedde i genomsnitt 285 säkerhetsincidenter per månad under slutet av 2020 och början av 2021. De flesta av dessa incidenter var händelser där Al-Shabaab var attackerande part, inklusive användning av improviserade bomber, riktade mot Somalias säkerhetsstyrkor men även för mord och mer vanlig kriminalitet. Trots detta rapporterar FN att antalet civila som dödades under 2020 till följd av improviserade bomber har minskat med 50 procent jämfört med 2019. Detta är den första minskningen av denna typ av bombattacker de senaste fem åren.⁶⁷

⁵⁸ European Asylum Support Office (EASO), Country of Origin Information Report. Somalia Security Situation, december 2017, s. 61, [url](#)

⁵⁹ International Crisis Group, Galkayo and Somalia's Dangerous Faultlines, 2015-12-10, [url](#)

⁶⁰ ACLED, FAQs: ACLED Fatality Methodology, [feb 2020], [url](#)

⁶¹ Global Observatory, Somalia's Security Challenges Complicate Transfer of Responsibility to Government, 2019-03-11, [url](#)

⁶² Sperber, Amanda, Foreign Policy, Somalia is a Country Without an Army, 2019-08-07, [url](#)

⁶³ Brookings Institution, Testimony, Developments in Somalia, 2018-11-18, [url](#)

⁶⁴ UN Security Council, Committee pursuant to resolution 751, augusti 2020, [url](#)

⁶⁵ UN Security Council, Situation in Somalia Report of the Secretary-General, februari 2021, s. 3, [url](#)

⁶⁶ United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), Humanitarian response plan, Somalia, februari 2021 [url](#)

⁶⁷ UN Security Council, Situation in Somalia Report of the Secretary-General, februari 2021 s. 3, [url](#)

Al-Shabaab har även fortsatt förmågan att utföra högprofilerade attacker. Till exempel attackerades den konvoj som chefen för försvarsmakten i Somalia, brigadgeneral Odawa Yusuf Rage, färdades i den 13 juli 2020. Brigadgeneralen klarade sig men 6 vakter och civila dödades.⁶⁸

Al-Shabaab drar sig fortsatt inte från att attackera SNAF och AMISOM:s styrkor i Nedre Shabelle, Mellersta Shabelle, Benaadir, Bay, Hiraan, Bakool, Nedre Juba, Gedo, Galguduud och Mudug, med ett genomsnitt på 140 attacker per månad under november 2020 till januari 2021. Majoriteten av incidenterna var så kallade hit-and-run-attacker, varav många involverade korta skottväxlingar.⁶⁹

Förutom dödliga attacker har Al-Shabaab utsatt befolkningen som bor i deras kontrollerade områden för hård för behandling, bland annat pågår tvångsrekrytering av barn och avrättningar av individer som Al-Shabaab anklagat för att ha arbetat eller spionerat för regeringen och utländska styrkor.⁷⁰

Det militära trycket gentemot Al-Shabaab har varit intensivt under lång tid och de har sedan 2011 drabbats av flera militära motgångar, bland annat till följd av intensiva flygattacker. Trots detta kvarstår organisationen enligt International Crisis Group som en robust och motståndskraftig organisation⁷¹, även om deras kapacitet har minskat jämfört med mitten av 2010-talet.⁷² I rapport till FN:s säkerhetsråd i juli 2019 uppskattades Al-Shabaab kontrollera ungefär 20 procent av Somalia.⁷³ Under 2020 har territoriet som Al-Shabaab kontrollerar i centrala och södra Somalia förblivit nägorlunda oförändrat mot 2019.⁷⁴

Ett vanligt förekommande scenario har varit att Al-Shabaab, bara inom några timmar eller dagar, tagit över områden som regeringen dragit sig tillbaka från. När de tagit över ett område har vedergällningsmord ofta förekommit. Även regeringssidan har i vedergällningssyfte dödat personer i byar och städer som de återtagit kontroll över, bland annat i Marka och Galmudug.⁷⁵

Utöver Al-Shabaab finns det ett antal andra säkerhetsrelaterade och politiska utmaningar som fortsätter att hota stabiliteten i Somalia. Under det första kvartalet 2020 registrerade FN en ökning av civila dödsfall på grund av klankonflikter och blodshämnd. I april 2020 dödades civila och tusentals fördrevs under konflikter mellan klaner i Wanlaweyn i Nedre Shabelle.⁷⁶ I mars utbröt strider mellan styrkor som var lojala mot Abdirashid Janan (Jubalands säkerhetsminister) och federala regeringsstyrkor i Gedo (Jubaland). Enligt FN dödades 5 civila och 56

⁶⁸ UN Security Council, Situation in Somalia Report of the Secretary-General, augusti 2020, s. 4, [url](#)

⁶⁹ UN Security Council, Situation in Somalia Report of the Secretary-General, februari 2021, s. 3, [url](#)

⁷⁰ HRW, Human Rights Watch Somalia Annual report on the human rights situation in 2020, 2021-01-13, [url](#)

⁷¹ International Crisis Group, Crisis Group Africa Briefing N°131, Managing the Disruptive Aftermath of Somalia's Worst Terror Attack, 2017-10-20, s. 2, [url](#)

⁷² Internationell organisation, 2018

⁷³ Home Office, Country Policy and Information Note Somalia: Al Shabaab, november 2020, [url](#)

⁷⁴ United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), Humanitarian response plan, Somalia, februari 2021, [url](#)

⁷⁵ Internationell organisation i Somalia C, 2018

⁷⁶ HRW, Human Rights Watch Somalia Annual report on the human rights situation in 2020, 2021-01-13, [url](#)

000 personer flydde konflikterna. Förekomsten av federala styrkor i Gedo fortsatte att skapa spänningar mellan regeringen i Mogadishu och Jubalands ledning i Kismayo.⁷⁷

Även om Islamiska staten är ett mindre säkerhetshot jämfört med klankonflikterna och Al-Shabaabs krigföring, utgör de ändå en aktör som har potential att bli ett nationellt säkerhetshot.⁷⁸ I ACLED:s databas framgår att Islamiska staten utförde ett fåtal attacker i Somalia under 2020, ca 10 med ungefär lika många dödsfall. De flesta attackerna skedde i Puntland och ett fåtal i Mogadishu.⁷⁹ Islamiska staten har hittills inte etablerat sig i södra och centrala Somalia och fortsätter att ha sin geografiska hemvist i Puntland i norra Somalia.⁸⁰ Islamiska staten har under 2019 och 2020 attackerats vid flertalet tillfällen. I ACLED:s databas framgår att mellan mars 2019 och slutet av 2020 attackerades Islamiska staten i Somalia 16 gånger och ca 75 personer dödades i dessa attacker. Främst rör det sig om drönarattacker men också stridigheter mellan Islamiska staten och amerikanska trupper eller trupper från Puntland.⁸¹

USA ökade sin militära aktivitet mot Al-Shabaab och Islamiska staten under inledningen av år 2020. Under de första tre månaderna 2020 genomfördes dubbelt så många flygattacker som under samma period 2019. Vissa amerikanska attacker drabbade även civila. En attack den 2 februari 2020 i staden Jilib (Mellersta Jubaland), dödade en ung kvinna och hennes mormor samt skadade hennes två systrar, båda barn. En attack den 10 mars 2020 på en minibuss nära staden Janaale (Nedre Shabelle), dödade fem män och ett barn.⁸² Andra halvan av 2020 minskade USA sin militära aktivitet och antalet drönarattacker mer än halverades mot första halvan av 2020.⁸³

Den somaliska regeringen har tillsammans med AMISOM, de truppbidragande länderna och internationella partners i slutet av 2017 åtagit sig att sjösätta en plan som ska möjliggöra för AMISOM att successivt överlämna säkerhetsansvaret till somaliska styrkor.⁸⁴ Brittiska House of Commons Library har förutspått att överföringen av säkerhetsansvaret från AMISOM till SNAF kommer att bli en långdragen och komplex process eftersom SNAF ännu inte har tillräcklig förmåga att ensam bekämpa Al-Shabaab.⁸⁵ En källa till Migrationsverket bekräftar detta och menar att utan AMISOM kommer det inte att finnas struktur i landet. Om AMISOM drar sig tillbaka finns risk att Al-Shabaab och Islamiska staten tar över och utnyttjar situationen.⁸⁶ AMISOM:s mandat har dock fortsatt att förlängas av FN, nu senast den 12 mars 2021.⁸⁷

⁷⁷ Ibid.

⁷⁸ Lifos, Migrationsverket, Säkerhetssituationen i Somalia, 2019-07-03, s. 23 [url](#)

⁷⁹ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

⁸⁰ Internationell organisation i Garowe, 2018

⁸¹ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

⁸² HRW, Human Rights Watch Somalia Annual report on the human rights situation in 2020, 2021-01-13, [url](#)

⁸³ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

⁸⁴ Africa Center for Strategic Studies, Q&A: Somalia Charts Security Transition, 2018-07-17, [url](#)

⁸⁵ House of Commons Library, Briefing paper nr. 7298, Somalia: January 2019 update, 2019-01-17, s. 17, [url](#)

⁸⁶ Internationell organisation i Mogadishu A, 2018

⁸⁷ UN Security Council, Resolution 2568 (2021), mars 2021, [url](#)

3.2 Mogadishu

I ACLED:s databas framgår att det inträffat 774 olika säkerhetsrelaterade incidenter med totalt 970 dödsoffer i Mogadishu under perioden mars 2018–mars 2019. Det betyder att det i snitt skedde 65 attacker i månaden och i snitt föll cirka 80 människor varje månad offer för våldsamma incidenter i Mogadishu.⁸⁸ Under 2020 skedde 531 olika säkerhetsrelaterade incidenter som dödade 439 personer. Det betyder att i snitt har cirka 37 människor fallit offer för våldsamma incidenter varje månad i Mogadishu under 2020. Det är en minskning mot mars 2018–mars 2019 som mättes i den föregående rapporten om säkerhetsläget från Lifos (nu Migrationsanalys). Antalet döda i våldsamma incidenter fluktuerar dock ganska kraftigt mellan olika månader under 2020. I augusti dödades till exempel 83 personer i jämförelse med 21 personer i oktober.⁸⁹ De absolut flesta av dessa säkerhetsincidenter rör sig om enskilda sporadiska attacker som resulterar i alltifrån inga till några enstaka dödsoffer. Det har dock genomförts cirka sex större och mer komplexa attacker där resultatet varit cirka tio eller fler dödsoffer per attack. Dessa större attacker har inträffat på fem olika platser inom Mogadishu och Al-Shabaab kan enligt ACLED:s rapportering sammankopplas med fem av attackerna. Fyra av attackerna skedde genom att bomber utlöstes och två av incidenterna var väpnade sammandrabbningar.⁹⁰

Modus operandi för Al-Shabaabs större attacker är ofta att det först utlöser någon form av sprängladdning. Därefter har stridande för Al-Shabaab gått till attack med handeldvapen. Måltavlor för dessa attacker varierar, men det är framför allt tjänstemän, byggnader och fordon kopplade till SFG; hotellbyggnader och handelsplatser; militära fordon och byggnader samt nationella och internationella soldater.⁹¹

Information från en representant för en internationell organisation pekar på att majoriteten av alla säkerhetsincidenter i Mogadishu sker centralt i Mogadishu eftersom det är där regeringen, säkerhetsetablissemangen och internationella aktörer befinner sig, och det är oftast dessa som utgör måltavlor för Al-Shabaabs attacker.⁹² Enligt ACLED var Al-Shabaabs attacker mot civila under 2019 främst i form av beskjutning av regeringstjänstemän (här har ACLED också inkluderat medlemmar av regeringsstyrkor som inte var i tjänst), klanledare och affärsmän. Många av de dödade var avsedda för en roll i valet som planerades 2020 men nu skjuts upp till 2021.⁹³

Även små och medelstora företag i Mogadishu som levererar varor till AMISOM eller regeringen betraktas som otrogna av Al-Shabaab. De ses därmed som legitima måltavlor.⁹⁴ Andra grupper som uppfattas som legitima måltavlor av Al-Shabaab är FN-personal och andra anställda som arbetar inom det internationella samfundet på Mogadishus internationella flygplats. Enligt samma källa är det många som har sin arbetsplats inne på flygplatsområdet som därför tvingas hemlighålla sin riktiga arbetsplats på grund av säkerhetshotet.⁹⁵ En

⁸⁸ ACLED, data hämtad från 20 mars 2018 till 20 mars 2019, [url](#)

⁸⁹ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

⁹⁰ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

⁹¹ Lifos, Migrationsverket, Säkerhetssituationen i Somalia, 2019-07-03, s. 23 [url](#)

⁹² Internationell organisation, 2018

⁹³ Landinfo Somalia: Vold i Mogadishu og utvikling siden 2012, s. 5, 2020-10-30, [url](#)

⁹⁴ Internationell organisation som arbetar med Somalia i Nairobi, 2018

⁹⁵ Internationell organisation i Somalia A2, 2018

annan källa ansåg att regeringen inte har full kontroll inom Mogadishu.⁹⁶ Enligt källor som Migrationsverket talade med på utredningsresan i oktober 2018 framhölls Dayniile och Yaaqshiid som exempel på osäkra områden i Mogadishu som drabbats av särskilt många attacker.⁹⁷ Migrationsanalys kan konstatera att det av ACLED:s databas framgår att den bilden fortsatt stämmer. Dayniile och Yaaqshiid men även Hodan var under 2020 distrikt med särskilt hög frekvens av attacker, nästan 40 procent av alla säkerhetsincidenter som skedde i Mogadishu inträffade i någon av dessa distrikt.⁹⁸

Den 16 augusti 2020 genomförde Al-Shabaab en självmordsattack på Elite hotell på Lido beach-området i Mogadishu. Angriparna sprängde en bilbomb utanför hotellet innan de stormade in och tog gisslan. Det nybyggda hotellet är populärt bland regeringstjänstemän. Efter fyra timmars belägring var stridigheterna över och alla angripare hade dödats. I attacken dödades 19 civila, 2 soldater och 5 av de attackerande från Al-Shabaab.⁹⁹ Den 10 augusti smugglade Al-Shabaab in vapen i Mogadishus centralfängelse i Hamar Jabjab. I den följande eldstriden dödades 19 personer inklusive fyra från Al-Shabaab.¹⁰⁰

Den 19 december 2020 drabbade två säkerhetsstyrkor (båda tillhörande SNAF) samman i Karan-distriktet i Mogadishu. Minst tio personer dödades. Motivet bakom stridigheterna var enligt uppgift en konflikt om mark mellan gruppernas befälhavare.¹⁰¹

Mellan januari och juli 2018 tog Islamiska staten ansvaret för 23 attacker i Mogadishu. De har framför allt riktat in sig på att genomföra terroråd i marknadsområdet Bakaara, ett välbesökt område i hjärtat av huvudstaden¹⁰² som Islamiska staten började få fäste i under juli månad 2018.¹⁰³ I ACLED:s databas framgår att Islamiska staten kopplas till tre attacker under 2020 och de två första månaderna 2021, dvs. en kraftig nedgång gentemot första halvåret 2018.¹⁰⁴

Även om Al-Shabaab inte längre har en öppen närvaro i Mogadishu, genomför organisationen fortfarande många attacker i staden. Attackerna riktar sig främst mot myndigheterna och deras anhängare, både militära och civila, inklusive utvalda platser där dessa kan finnas. Civilbefolkningen i allmänhet är dock inte ett mål för attacker. Al-Shabaab bryr sig dock mycket lite om förbipasserande när de attackerar.¹⁰⁵ Enligt källor som Migrationsverket talade med på utredningsresan i oktober 2018 föreligger därmed en hög risk för civila att drabbas i och med att våldet är så pass utbrett och allmänt, framför allt gäller det vid improviserade sprängladdningar som kan drabba civila som befinner sig i närheten av själva explosionen.¹⁰⁶

⁹⁶ Internationell organisation i Somalia A3, 2018

⁹⁷ Lifos, Migrationsverket, Säkerhetssituationen i Somalia, 2019-07-03, s. 26 [url](#)

⁹⁸ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

⁹⁹ BBC news, Mogadishu attack: Somali troops end deadly siege at Elite Hotel, 2020-08-17, [url](#)

¹⁰⁰ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

¹⁰¹ Ibid.

¹⁰² BBC Monitoring, Analysis: Somalia sees increase in Islamic State activity, 2018-08-09 [url](#)

¹⁰³ Global Strategy Network & Hiiraal Institutet, The Islamic State in East Africa, 2018-07-31, s. 27, [url](#)

¹⁰⁴ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

¹⁰⁵ Landinfo Somalia: Vold i Mogadishu og utvikling siden 2012, s. 10, 2020-10-30, [url](#)

¹⁰⁶ Internationell organisation i Somalia A2, 2018

På frågan om hur våldet, och särskilt bombningarna, påverkar vanliga människan på gatan, deras familjer och andra människor som bor i Mogadishu, svarar många att våldet är uppenbarligen något som oroar dem men de kan göra lite åt det. De många säkerhetsstyrkorna och vägkontrollerna i staden är en ständig påminnelse om att attacker kan äga rum när som helst. Enligt vissa källor ökar ofta känslan att en attack är överhängande ju längre tid som gått sedan den tidigare stora attacken. När en attack äger rum försöker invånarna ta reda på om någon de känner var i det relevanta området och drabbats. Enligt källor har de flesta mobiltelefoner och många är aktiva på sociala medier, både för att dela och hålla sig uppdaterad om attacker och andra säkerhetsfrågor. Källorna betonar att attacker inte bara resulterar i dödade utan också i många sårade.¹⁰⁷

En annan aspekt av situationen i Mogadishu, som lyftes fram av en källa till Migrationsverket, är svårigheten att skilja mellan vad som kan uppfattas som asymmetrisk krigföring utförd av Al-Shabaab och annan kriminalitet.¹⁰⁸ Även en annan källa framhöll att det inte alltid är Al-Shabaab som ligger bakom attacker, riktade mord och avrättningar i Mogadishu. Samma källa menar istället att många attacker och mord är politiskt motiverade eller kopplade till någon annan intern konflikt eller kriminalitet. Dessutom framhöll källan att kriminella aktörer systematiskt drar nytta av Al-Shabaabs närvaro i Mogadishu; de ger Al-Shabaab skulden och kan på så sätt dölja sina egna kriminella handlingar.¹⁰⁹

3.3 Jubaland

Al-Shabaabs närvaro i Jubaland har varit och är fortsatt stark och Al-Shabaab kontrollerar fortsatt stora delar av landsbygden i regionen.¹¹⁰ År 2019 kontrollerade Al-Shabaab distriktshuvudstäderna Badhadhe och Jamame i södra Jubaland.¹¹¹ Enligt en källa inom FN är det framför allt SNAF som bedriver kampen mot Al-Shabaab i Jubaland, och att civila ofta riskerar att hamna mitt i striderna.¹¹²

I Jubaland har det under perioden 20 mars 2018–20 mars 2019 inträffat 363 säkerhetsrelaterade incidenter med totalt 1 040 dödsoffer enligt ACLED:s databas. Det motsvarar ett ungefärligt genomsnitt på en säkerhetsincident per dag och nästan tre dödsoffer dagligen.¹¹³ Under 2020 så såg man en ökning av säkerhetsrelaterade incidenter jämfört med perioden 20 mars 2018–20 mars 2019. Det skedde cirka 450 säkerhetsrelaterade incidenter samtidigt som antalet rapporterade dödsoffer minskade till cirka 560.¹¹⁴ Antalet säkerhetsincidenter med 10 eller fler dödsoffer under slutet av 2018 och början av 2019 var 37 stycken. De flesta incidenterna inträffade i närheten av eller i Kismayo, Garbahaarrey och Afmadow. Al-Shabaab angavs som attackerande part i 15 av dessa attacker.¹¹⁵ Under 2020 skedde cirka 13 säkerhetsincidenter med cirka 10 eller fler dödsoffer i Jubaland. I fyra av dessa angavs Al-Shabaab som attackerande part. Al-Shabaabs attacker under 2020 riktade sig främst mot Jubaland

¹⁰⁷ Landinfo Somalia: Vold i Mogadishu og utvikling siden 2012, s. 10, 2020-10-30, [url](#)

¹⁰⁸ Internationell organisation i Mogadishu A, 2018

¹⁰⁹ Internationell organisation i Somalia A3, 2018

¹¹⁰ BBC News, Somalia conflict: Al-Shabab 'collects more revenue than government', oktober 2020, [url](#)

¹¹¹ Landinfo, Somalia Al-Shabaab areas in Southern Somalia, maj 2019, s. 2, [url](#)

¹¹² FN- tjänsteman, 2018

¹¹³ ACLED data hämtad från 20 mars 2018 till 20 mars 2019, [url](#)

¹¹⁴ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

¹¹⁵ ACLED data hämtad från 20 mars 2018 till 20 mars 2019, [url](#)

Security Forces (JSF), AMISOM och SNAF. Men cirka 60 av Al-Shabaabs attacker hade helt eller delvis civila måltavlor och dessa attacker ledde till cirka 70 civila dödsoffer. Utöver de civila som dödades i attacker riktade mot civila var det även civila som dödades då de råkade vara på fel plats vid fel tillfälle i attacker riktade mot icke-civila mål.¹¹⁶

Al-Shabaab fortsätter med beprövad taktik i Jubaland, främst är attackerna i form av klassisk gerillakrigföring med landminor och bakhåll, improviserade sprängladdningar, markoffensiver, granatkastare och handeldvapen.¹¹⁷

SNAF, AMISOM, JSF och KDF angavs tillsammans som attackerande part i 103 säkerhetsincidenter under 2020. Det vanligaste målet för dessa attacker var Al-Shabaab som enligt ACLED:s data blev angripna vid cirka 60 tillfällen. Utöver det genomförde United States Africa Command (AFRICOM) 37 drönarattacker där Al-Shabaab var målet vid 32 tillfällen. Drönarattackerna drabbade dock även ibland civila. I januari 2020 träffades t.ex. ett bröllop av en drönarattack med fyra civila dödsoffer till följd.¹¹⁸

En källa inom en internationell organisation uppgav att regeringens strategi med flygbombningarna är att isolera och eliminera Al-Shabaab. Dock menar källan att de långsiktiga effekterna av flyganfallen inte är tydliga; Al-Shabaab upplevs som motståndskraftiga och tycks lyckas hantera strategin med luftanfall mycket bra.¹¹⁹

Det finns tydliga spänningar mellan Jubaland och den centrala regeringen.¹²⁰ President Madobe, en före detta ledare inom Al-Shabaab och numera politiker, har valt att inte samarbeta med den federala regeringen.¹²¹ Spänningarna har vid flera tillfällen lett till sammandrabbningar. I mars 2020 utbröt strider mellan styrkor som var lojala med Abdirashid Janan (Jubalands säkerhetsminister) och federala regeringsstyrkor i Gedo (Jubaland). Minst 10 personer ska ha dödats, inklusive civila, och 56 000 personer flydde konflikterna.¹²² Fraktionerna drabbade åter samman den 25 januari 2021 i Beledxaawo.¹²³ Enligt ACLED ledde striderna till cirka 20 dödsoffer.¹²⁴ Det syns även i ACLED:s databas att det är spänt mellan olika myndighetsstyrkor. Under 2020 och januari–februari 2021 har olika delar av den somaliska militären drabbat samman med varandra vid cirka 23 tillfällen i Jubaland. Främst i Gedo men även i Nedre Juba.¹²⁵

3.4 Sydvästra staten

Sydvästra staten är den delstat där konflikten i Somalia var som mest intensiv sett till antalet dödsoffer under perioden 20 mars 2018–20 mars 2019, med 1 521 rapporterade dödsoffer

¹¹⁶ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#))

¹¹⁷ Ibid.

¹¹⁸ ACLED data hämtad från 20 mars 2018 till 20 mars 2019, [url](#)

¹¹⁹ Internationell organisation i Mogadishu A, 2018

¹²⁰ HRW, Human Rights Watch Somalia Annual report on the human rights situation in 2020, 2021-01-13, [url](#)

¹²¹ Internationell organisation i Somalia A3, 2018

¹²² International Crisis Group: Ending the Dangerous Standoff in Southern Somalia juli 2020 [url](#)

¹²³ UN Security Council, Situation in Somalia Report of the Secretary-General, februari 2021, s. 4, [url](#)

¹²⁴ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

¹²⁵ Ibid.

och 675 säkerhetsrelaterade incidenter.¹²⁶ Den bilden stämde fortsatt under 2020. Under 2020 har det i ACLED:s databas registrerats 880 säkerhetsrelaterade incidenter med totalt 1 320 dödsoffer, vilket motsvarar nästan 2,5 incidenter och 4 dödsoffer per dag. 41 av dessa incidenter består av större attacker med fler än 10 dödsoffer, varav Al-Shabaaab angavs som den attackerande parten i 17 av dessa attacker. De större attackerna har framför allt genomförts i och kring städerna Afgooye och Baidoa, men även i Marka och Qoryooley.¹²⁷

Afgooye beskrivs av en källa som ett varaktigt fokusområde för konflikten i Somalia, mycket på grund av dess närhet till Mogadishu och att staden används för leveranser till och från huvudstaden. Afgooye anses därmed viktig för samtliga inblandade i konflikten, och attacker genomförs varje vecka av alla parter.¹²⁸ I ACLED:s databas framgår att det under 2020 skedde 280 säkerhetsincidenter med totalt 453 dödsoffer i och kring Afgooye. Det betyder att det skedde mer än fem incidenter i veckan med i snitt nio dödsoffer i veckan.¹²⁹

En källa vid en internationell organisation beskriver säkerhetssituationen i slutet av 2018 som generellt svår i Nedre Shabelle och att Al-Shabaab genomför i genomsnitt fyra till fem attacker i veckan. Källan menar att Nedre Shabelle är ett mycket starkt fäste för Al-Shabaab, de kontrollerar till och med befolkningen genom egna myndigheter i området. Exempelvis uppges Al-Shabaab tillhandahålla verksamhet inom polis, utbildning och domstolar i Nedre Shabelle.¹³⁰ Situationen gällande säkerhetsincidenter under 2020 tyder på att Nedre Shabelle fortsatt har en ansträngd säkerhetssituation. Det skedde 660 säkerhetsincidenter under 2020 med totalt över 870 rapporterade dödsoffer. Vilket gör att området var ett av de mest osäkra i Somalia under 2020.¹³¹

I maj 2019 noterade International Journal of Conflict and Violence (IJCV) att i skrivande stund kontrollerade regeringen staden Baidoa (Bay), men utanför Baidoa kontrollerade Al-Shabaab territoriet.¹³² Den 5 augusti 2020 erövrade Al-Shabaab en SNAF-bas i byn Daynuunay (Baydhabo, Bay). 10 regeringssoldater dödades.¹³³ Den 17 augusti genomförde Al-Shabaab ytterligare en komplex attack mot SNAF:s armébas i Gofgadud Burey (Bay). Al-Shabaab höll basen i tre dagar.¹³⁴

AMISOM, SNAF och AFRICOM genomförde ca 165 attacker under 2020 i Sydvästra staten inklusive 23 attacker med drönare. Al-Shabaab var det absolut vanligaste målet för attackerna. Cirka 75 procent av alla attackerna under 2020 hade Al-Shabaab som mål.¹³⁵

Tvångsrekrytering till Al-Shabaab uppges av flera källor vara vanligt förekommande i Sydvästra staten. Exempelvis beskriver en källa problematik med tvångsrekrytering i Baidoa, där

¹²⁶ ACLED data hämtad från 20 mars 2018 till 20 mars 2019, [url](#)

¹²⁷ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

¹²⁸ Internationell organisation i Somalia C, 2018

¹²⁹ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

¹³⁰ Internationell organisation i Mogadishu A, 2018

¹³¹ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

¹³² Taylor, C., Semmelrock, T. & McDermott, A., The Cost of Defection: The Consequences of Quitting Al-Shabaab, i International Journal of Conflict and Violence, vol. 13/2019, [url](#)

¹³³ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

¹³⁴ Security Council, Situation in Somalia Report of the Secretary-General november 2020, s. 3, [url](#)

¹³⁵ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

sönerna i vissa familjer tvingas strida för Al-Shabaab. Tvångsrekryteringen skapar även problem för hela familjen, i synnerhet om de som rekryterats med tvång återvänder skadade från krigsfronten. Eftersom familjen då förknippas med Al-Shabaab kan de tvingas flytta från staden.¹³⁶ Det förekommer även rapportering i ACLED:s databas om incidenter kopplade till tvångsrekrytering. Den 17 januari 2019 ska organisationen enligt uppgift i ACLED ha tvångsrekryterat omkring 100 barn/tonåringar i Tayeeglow (Bakool).¹³⁷ En anställd i en internationell organisation uppgav att Al-Shabaab även bedriver tvångsrekrytering i Nedre Shabelle.¹³⁸ En annan källa uppger att en familj kan tvingas ge bort sina barn till Al-Shabaab om familjen inte kan betala skatt till dem.¹³⁹

Samma källa beskriver även svårigheten att färdas och transportera varor mellan städer i Sydvästra staten i och med att Al-Shabaab, klanmiliser och regeringsstyrkor sätter upp olika vägspärrar där betalning krävs för att få resa vidare. Al-Shabaab uppges även blockera vissa transporter helt och hållet i syfte att strypa tillförsel av gods och varor till vissa städer, vilket i sin tur tvingar folk att smuggla varor med risk att bli avrättade om Al-Shabaab upptäcker dem.¹⁴⁰ I ACLED:s databas finns det ett flertal incidenter kopplade till vägspärrar och transporter under 2020.¹⁴¹

3.5 Hiraan och Mellersta Shabelle (Hirshabelle)

Under perioden 20 mars 2018 till 20 mars 2019 har ACLED rapporterat 355 säkerhetsrelaterade incidenter med totalt 700 dödsoffer i Hirshabelle.¹⁴² Under 2020 har det rapporterats cirka 400 säkerhetsrelaterade incidenter med totalt knappt 400 dödsoffer. Det motsvarar ungefär en incident och strax över ett dödsoffer om dagen. Åtta av incidenterna har varit större enskilda attacker som dödat 10 personer eller fler. Dessa har framför allt genomförts i eller kring städerna Beledweyne och Balcad. Attackerna har utförts av Al-Shabaab, SNAF, AFRI-COM eller av någon klan i regionen. En av de dödligare attackerna under 2020 skedde i januari 2020 när Al-Shabaab-milis anföll SNAF:s militärbas i Qalimow nära Balcad. Minst 18 döddes enligt uppgift i stridigheterna. Det finns inga rapporter om att AFRICOM utfört flygbombningar under 2020 i Hirshabelle.¹⁴³

Det pågår olika klankonflikter i Hirshabelle. I ACLED återfinns rapportering om sammandrabbningar mellan klanerna hawadle, habar gedir, murursade och abgal. Strax över en fjärdedel av alla säkerhetsincidenter i Hirshabelle bestod av att klanmiliser attackerade antingen civila eller andra klanmiliser. Totalt har dessa säkerhetsincidenter där klanmiliser varit inblandade lett till 90 dödsoffer.¹⁴⁴ Det förekommer även uppgifter om cirka 15 sammandrabbningar där organisationen Macawiisley är inblandad¹⁴⁵, vilket bland annat förklaras av att de vägrat betala Al-Shabaab pengar samt att fler väljer att gå med i Macawiisley istället för att

¹³⁶ Internationell organisation som arbetar med Somalia i Nairobi, 2018

¹³⁷ ACLED, data hämtad från 20 mars 2018 till 20 mars 2019, [url](#)

¹³⁸ Internationell organisation som arbetar med Somalia i Nairobi, 2018

¹³⁹ Internationell organisation i Somalia C, 2018

¹⁴⁰ Internationell organisation i Somalia C, 2018

¹⁴¹ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

¹⁴² ACLED, data hämtad från 20 mars 2018 till 20 mars 2019, [url](#)

¹⁴³ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

¹⁴⁴ Ibid.

¹⁴⁵ Ibid.

gå med i Al-Shabaab.¹⁴⁶ Macawiisley består av ungefär 50 icke-militärt tränade bybor från klanen adan yabaal som strider mot Al-Shabaab. Macawiisley bildades 2014 men hade då svårt att besegra Al-Shabaab eftersom de saknade stöd från både regionala myndigheter och federala regeringen. Deras huvudsakliga mål och drivkraft har hela tiden varit att motstå Al-Shabaabs tvångsrekrytering av traktens barn, och innan man tog till vapen i denna kamp försökte även de äldste i området resonera med organisationen om att upphöra med tvångsrekryteringarna.¹⁴⁷ Sammandrabbningarna mellan Macawiisley och Al-Shabaab har i många fall varit blodiga och orsakat många dödsoffer.¹⁴⁸

3.6 Galmudug

Galmudug Interim Administration (GIA) styr över regionen Galgaduud och södra delen av regionen Mudug. Norra delen av Mudug är under administration av Puntland. Den administrativa gränsen delar upp staden Gaalkacyo i norra delen, som administreras av Puntland, och södra delen, som styrs av GIA.¹⁴⁹ Spänningarna i Gaalkacyo har ökat sedan bildandet av Galmudug 2015 och är till stor del relaterat till klankonflikter. Uppdelningen av staden följer gränser för områdets dominerande klaner: habr gedir (hawiye-klanen) i Galmudug och darod-klanen majerteen i Puntland.¹⁵⁰

Under 2020 har det i Galmudug, samt i norra Mudug, sammantaget inträffat 180 olika säkerhetsincidenter med cirka 245 dödsoffer, enligt data i ACLED. Det motsvarar i genomsnitt 3–4 incidenter och nästan fem dödsoffer i veckan. Åtta av dessa incidenter har var attacker med cirka tio eller fler än tio dödsoffer och fem av dessa större attacker utfördes av Al-Shabaab.¹⁵¹ Under perioden 20 mars 2018–20 mars 2019 inträffade 139 olika säkerhetsincidenter med 308 dödsoffer, enligt data i ACLED. Sju av dessa incidenter har inneburit attacker med fler än tio dödsoffer, där ingen av dessa större attacker utfördes av Al-Shabaab.¹⁵² Säkerhetssituationen är därmed, sett till uppmärksammade säkerhetsincidenter, ungefärligen densamma.

Cirka en tredjedel av säkerhetsincidenterna och strax under 50 procent av dödsfallen under 2020 skedde i och kring Gaalkacyo. Många av attackerna genomfördes av oidentifierade militära grupper och hade civila som mål, vilket sticker ut lite mot hur det ser ut gällande andra orter i Somalia i ACLED:s statistik.¹⁵³ Enligt Heritage Institute verkar Al-Shabaab ha intensifierat sina operationer i området (under 2020) för att störa möjligheterna för fred och stabilitet. I maj 2020 tog Al-Shabaab ansvaret för en självmordsattack i Gaalkacyo där guvernören i Mudugprovinen Ahmed Muse Nur, hans bror och livvakter dödades.¹⁵⁴ Den 9 augusti döddes ledaren för Puntlands presidentsvakt, Osman Omar Mohamed, i en eldstrid med okända

¹⁴⁶ BBC Monitoring, Name in the News: Ma'awisley, vigilantes battling al-Shabab in central Somalia, 2019-03-21, [url](#)

¹⁴⁷ Ibid.

¹⁴⁸ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

¹⁴⁹ EASO, COI QUERY Security Situation in Mudug and Galgaduud regions, november 2019, [url](#)

¹⁵⁰ Ibid.

¹⁵¹ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

¹⁵² ACLED, data hämtad från 20 mars 2018 till 20 mars 2019, [url](#)

¹⁵³ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

¹⁵⁴ Heritage Institute, Annual report on political, security-related, economic and humanitarian developments (covering 2020), 2021, s. 10, [url](#)

milismän i Gaalkacyo.¹⁵⁵ Galmudug är även ett av de områden i Somalia där Al-Shabaab har bedrivit en aggressiv barnrekryteringskampanj med vedergällning mot samhällen som vägrar överlämna barn.¹⁵⁶

En till viktig aspekt som präglar situationen i Galmudug är sammanslagningen mellan Galmudugs delstatsregering och den sufiska multiklanmilisen Ahlu Sunna Waljamaa (ASWJ) som genomdrevs i december 2017.¹⁵⁷ Sammanslagningen har förorsakat vissa spänningar i framför allt Cadaado, där en annan klan anser att ASWJ fått för mycket inflytande på andra klaners bekostnad. I stort upplevde dock de källor som Migrationsverket talade med sammanslagningen som positiv för situationen i Galmudug. Själva sammanslagningen har bland annat inneburit att ASWJ:s milis har integrerats i SNA och Somalias polisstyrka.¹⁵⁸

3.7 Puntland

Puntland är sedan 1998 en självutropad halvautonom stat i Somalia, med egen regional regering och president, som styrs under den federala regeringen i Somalia. I januari 2019 genomfördes ett fredligt maktskifte och en f.d. minister i den federala regeringen valdes av det regionala parlamentet till ny president: Abdullahi Said Dani, från klanen darood/majerteen/osman mohamud.¹⁵⁹ En konsult anknuten vid ministeriet i Puntland belyste dock att kopplat till valet finns en känsla av att det alltid är majoritetsklanen som innehar parlamentsplatser och att presidentposten vanligtvis tilldelas någon ur den.¹⁶⁰ En internationell organisation baserad i Puntland menar att Puntland är den medlemsstat i Somalia som är mest etablerad, att säkerhetsläget generellt sett är bättre än i övriga Somalia och att det är lätt att samarbeta med Puntlands regering. Organisationen pekade även på att Puntland har antagit en rad olika lagar som förstärker bilden av delstatens relativt goda funktionalitet, exempelvis sexualbrottslag, flyktinglag och internflyktingpolicy.¹⁶¹ En konsult vid ministeriet i Puntland bedömer säkerhetssituationen i delstaten som förhållandevis stabil men att Puntlands regeringsapparat anses vara svag.¹⁶² Under Puntlands dryga 20 år av existens, har Puntlands för många att styra dock förbättrats avsevärt. Men fortsatt finns det utmaningar med t.ex. säkerhetsproblem och socioekonomiska problem.¹⁶³

¹⁵⁵ Ibid.

¹⁵⁶ EASO, COI QUERY Security situation in Mudug and Galgaduud Regions (January – 15 November 2019), december 2019, s. 4, [url](#)

¹⁵⁷ Garowe Online, Somalia: ASWJ merges with Galmudug, ending years of split, 2018-01-18, [url](#)

¹⁵⁸ FN- tjänsteman, 2018

¹⁵⁹ Reuter, Somali-region-once-riddled-with-pirates-sees-peaceful-power-transfer, 2019- 01-08, [url](#)

¹⁶⁰ Konsult till en minister i Puntland, 2018

¹⁶¹ Internationell organisation i Somalia A5, 2018

¹⁶² Konsult till minister i Puntland, 2018

¹⁶³ Heritage Institute, Annual report on political, security-related, economic and humanitarian developments (covering 2020), 2021, s. 9, [url](#)

Staden Garowe fungerar som Puntlands politiska huvudstad medan Bosaso ses som ekonomisk huvudstad.¹⁶⁴ Puntland hade enligt BBC en uppskattad befolkning på 2,4 miljoner människor 2018.¹⁶⁵ Gränskonflikten mellan Somaliland och Puntland över den territoriella kontrollen över Sool och Sanaag har pågått i årtionden och har orsakat flera sammandrabbningar.¹⁶⁶

Puntland är i stort en klanbaserad administration, främst baserad på majerteen-klanen, vilket är en av faktorerna i konflikten med Somaliland om Sool och Sanaag.¹⁶⁷ Darod-klanen harti är en federation av tre klaner: majerteen samt dulbahante och warsangeli. Majerteen bor främst i Puntland medan dulbahante och warsangeli bor i de omtvistade gränsområdena mellan Puntland och Somaliland.¹⁶⁸

Bortsett från incidenter i norra Mudug, har det i Puntland under 2020 rapporterats 113 olika säkerhetsrelaterade incidenter med totalt 113 dödsoffer. Vilket är ungefär lika många döda i snitt per månad som under 2019.¹⁶⁹ Under perioden 20 mars 2018–20 mars 2019 rapporterades 226 olika säkerhetsrelaterade incidenter med totalt 154 dödsoffer.¹⁷⁰ Antalet säkerhetsincidenter per månad varierar dock mycket mellan olika perioder. I september 2020 skedde 3 rapporterade säkerhetsincidenter medan det i februari 2020 skedde 17 incidenter. 4 av de säkerhetsrelaterade incidenterna har resulterat i cirka 10 dödsoffer eller fler. Attackerna som hade 10 eller fler dödsoffer har utförts av Puntland Security Forces (PSF), Al-Shabaab och Islamiska staten. Två av incidenterna kopplas till en attack som PSF utförde på Islamiska staten den 21 och 22 juli 2020.¹⁷¹

I 20 av de 113 rapporterade incidenterna i ACLED:s databas är det somaliska armén eller USA:s armé som utfört attacker. Oftast har målet varit Islamiska staten eller Al-Shabaab. Tre av de incidenter där relativt många dödades var sådana attacker, dels ovan nämnda attack där PSF stred mot Islamiska staten i juli och dels en attack där PSF anföll Al-Shabaabs vägspärr i augusti och 10 personer dödades.¹⁷² Myndigheternas metoder i kampen mot Al-Shabaab beskrevs som bristfälliga och poliserna är också dåligt utbildade, enligt en internationell organisation i Puntland. Brister som lyftes fram var bland annat massarresteringar baserade på enbart de misstänkta ålder, där samtliga män i spannet 15–35 år kan arresteras i ett kvarter vid ett och samma tillfälle. Myndigheternas förhörsteknik är också bristfällig; istället för att utreda brottet individen är misstänkt för, dvs. samröre med Al-Shabaab eller Islamiska

¹⁶⁴ EASO, Query response on Somalia: Security situation in Puntland and Somaliland, december 2019, s. 4, [url](#)

¹⁶⁵ BBC News, Puntland profile, 2019-03-11, [url](#)

¹⁶⁶ Lifos, Migrationsverket, Säkerhetssituationen i Somalia, 2019-07-03, s. 38, [url](#)

¹⁶⁷ EASO, Query response on Somalia: Security situation in Puntland and Somaliland, december 2019, s. 4, [url](#)

¹⁶⁸ Home Office, Country Policy and Information Note Somalia: Majority clans and minority groups in south and central Somalia, januari 2019, s. 14, [url](#)

¹⁶⁹ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

¹⁷⁰ ACLED, data hämtad från 20 mars 2018 till 20 mars 2019, [url](#)

¹⁷¹ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

¹⁷² Ibid.

staten, ställs frågor om vilken klan eller familj personen tillhör. Inslag av misshandel/tortyr förekom också. Gripna personer kan även släppas ur häktet om de känner eller är släkt med någon inflytelserik person eller klan.¹⁷³

I mars 2020 hävdade Al-Shabaab ansvaret för mordet av Nugaal-guvernören Abdisalam Hassan Hersi i en självmordsbombning i huvudstaden Garowe.¹⁷⁴

Av de 113 säkerhetsincidenterna under 2020 i Puntland var 33 kopplade till Al-Shabaab, vilket är en liten ökning jämfört med andra halvan av 2019.¹⁷⁵ 24 attacker skedde även av oidentifierade beväpnade grupper så mörkertalet för hur många attacker som faktiskt utfördes av Al-Shabaab får betraktas som relativt stort.¹⁷⁶ En av källorna som Migrationsverket talade med på sin utredningsresa 2018 beskrev att många av attackerna som Al-Shabaab står bakom genomförs i form av riktade lönnmord och avrättningar. Offren för attackerna kan ofta röra sig om myndighetspersoner som vägrat betala skatt eller mutor till Al-Shabaab.¹⁷⁷ I ACLED:s databas framgår att de absolut flesta av säkerhetsincidenterna i Puntland rör sig om enskilda sporadiska attacker som resulterar i alltifrån inga till några få dödsoffer. Många av dessa attacker är riktade mot enskilda individer där de flesta har tydliga kopplingar till myndigheter även om de räknas som civila i ACLED:s statistik: t.ex. mordet på en polis som inte var i tjänst i april 2020 eller kidnappningen av sju civila inklusive den lokale borgmästaren när byn Milxa anfördes i december 2020.¹⁷⁸

Islamiska staten i Puntland har enligt ACLED:s rapportering varit inblandad i 7 attacker under 2020, där det stora flertalet handlar om mindre attacker och riktade mord på poliser, regeringssoldater, underrättelseagenter eller andra statliga tjänstemän.¹⁷⁹ En internationell organisation som Migrationsverket talade med 2018 pekade ut att de främsta måltavlorna, som riskerar att utsättas för attack eller attentat i Puntland, utgörs just av säkerhetsstyrkor, regeringstjänstemän och individer som kan kopplas till den federala regeringen på något sätt.¹⁸⁰

Klanrelaterade säkerhetsproblem existerar i Puntland, enligt olika källor. En källa menar att olika klaner hamnar i konflikt när det handlar om resursfördelning i delstaten, i synnerhet vid exempelvis torka. Vidare menar man att tillgången till vapen påverkar i vilken grad respektive klan kan utöva makt; delstatsregeringen tenderar att tillmötesgå de största klanerna som har flest vapen och störst klanmiliser.¹⁸¹ En annan källa förklarar att klansammandrabbningar i Puntland framför allt kan kopplas till maktfördelning inom det politiska systemet, där de större klanerna åtnjuter fördelar tack vare sin storlek och vapenstyrka.¹⁸² En anställd vid en internationell organisation bedömer ändå att de flesta klankonflikter i Puntland idag är under

¹⁷³ Internationell organisation i Somalia A5, 2018

¹⁷⁴ Al Jazeera Somali Governor Killed in Al-Shabab Suicide Bombing mars 2020, 2020-03-30, [url](#)

¹⁷⁵ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

¹⁷⁶ Ibid.

¹⁷⁷ Lifos, Migrationsverket, Säkerhetssituationen i Somalia, 2019-07-03, s. 34, [url](#)

¹⁷⁸ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

¹⁷⁹ Ibid.

¹⁸⁰ Internationell organisation i Somalia A2, 2018

¹⁸¹ Internationell organisation i Garowe, 2018

¹⁸² Issa Hussein, Abdirisak, samtal i Garowe, 2018-10-21

kontroll.¹⁸³ Av ACLED:s databas framgår att det skedde 14 säkerhetsincidenter där klanmili-ser var inblandade under 2020. Dessa klankonflikter hade dock överlag få dödsfall: 3 rappor-terade dödsfall på 14 incidenter. Oftast rör det sig om land-konflikter eller mord kopplade till tidigare oförrätter eller stridigheter.¹⁸⁴

3.8 Somaliland

Somaliland utropade sin självständighet 1991, men är inte en internationellt erkänd stat.¹⁸⁵ Somaliland anses vara den mest stabila delen av Somalia med en fungerande ekonomi och egen regering och polisstyrka. Makt har även överförts fredligt under en serie val sedan 1991.¹⁸⁶ Även om ingen stat har erkänt Somaliland fungerar Somaliland för närvarande som en oberoende stat med eget territorium, befolkning, lagar och institutioner. Med undantag för åren 1992 och 1994/1995, då konflikt mellan olika klaner resulterade i inbördeskrigslik-nande förhållanden, har säkerhetsläget i Somaliland varit relativt bra och stabilt. Följaktligen står säkerhetssituationen i Somaliland i skarp kontrast till många andra delar av Somalia.¹⁸⁷

I Somaliland skedde det under tidsperioden 20 mars 2018–20 mars 2019 cirka 124 säkerhets-incidenter med totalt 99 dödsoffer. Två av säkerhetsincidenterna resulterade i tio eller fler dödsoffer. Båda dessa händelser var klanrelaterade.¹⁸⁸ Under 2020 skedde 41 säkerhetsinci-denter med totalt 37 dödsoffer. Det motsvarar att det i genomsnitt inträffat ca tre säkerhets-incidenter och att ca tre personer dödats varje månad. Ingen av incidenterna hade rapporte-rad inbladning av Al-Shabaab. Den allvarligaste incidenten var en klankonflikt mellan reer hayag och reer hagar, som båda är underklaner till dhulbahante-klanen. Sexton milismän dö-dades från båda sidor. Konflikten var relaterad till en konflikt om land och pågående klan-hämnd.¹⁸⁹

Enligt en internationell organisation i Mogadishu är det huvudsakliga säkerhetsproblemet i Somaliland den pågående gränskonflikten mellan Somaliland och Puntland. Generell krimi-nalitet utgör också ett säkerhetshot. Däremot har inte noterats någon nämnvärd aktivitet från Al-Shabaab i Somaliland, tack vare stabilare och bättre strukturer inom Somalilands re-gering jämfört med övriga Somalia.¹⁹⁰ En källa i Hargeisa bekräftar att gränskonflikten och kri-minalitet utgör de främsta hoten mot säkerhetsläget i Somaliland, som dock generellt sett bedöms som medellåg nivå avseende säkerhetsrisker.¹⁹¹ En källa uppgav i linje med andra källor, att Al-Shabaab inte tycks bedriva någon aktivitet i form av beskattning eller vägspärrar i delstaten samt att färdvägar upplevs som säkra för exempelvis World Food Program-trans-porter.¹⁹² Vad gäller klanrelaterade dispyter och konflikter i Somaliland uttryckte bland annat

¹⁸³ Internationell organisation i Garowe, 2018

¹⁸⁴ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

¹⁸⁵ Lifos, Migrationsverket, Myndigheter och klansystem i Somalia. Rapport från utredningsresa till Nai-robi, Kenya samt Mogadishu, Hargeisa och Boosaaso i Somalia i juni 2012, 2012-11-30, s. 10, [url](#)

¹⁸⁶ BBC News, Somaliland profile, 2017-12-14, [url](#)

¹⁸⁷ Landinfo, Somalia: The security situation in northwestern Somalia (Somaliland), april 2020, s.2, [url](#)

¹⁸⁸ ACLED, data hämtad från 20 mars 2018 till 20 mars 2019, [url](#)

¹⁸⁹ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

¹⁹⁰ Internationell organisation i Mogadishu A, 2018

¹⁹¹ Anonym källa i Hargeisa

¹⁹² Internationell organisation i Hargeisa A, 2018

en anställd vid National Human Rights Commission i Hargeisa, att det existerar gamla klan-konflikter. Enligt samma källa riskerar civila att drabbas av dessa konflikter i ökande grad om klanmiliserna använder sig av tyngre vapen.¹⁹³

Annan problematik kopplat till klan belystes av en anställd inom en internationell organisation, som menade att Somalilands regering behandlar dominerande klaner fördelaktigt, exempelvis vid tillsättning av högre militära poster. Klankonflikterna drabbar ofta civila och det pågår mer intensiva klankonflikter i och i närheten av gränsområdena mellan Somaliland och Puntland, i anslutning till gränsen mellan Somalia och Etiopien. Torka lyftes även fram som ett stort problem och en drivande faktor till klankonflikter i Somaliland, som till stor del handlar om kontroll över resurser.¹⁹⁴

3.9 Omtvistade områden: Sool och Sanaag

Gränskonflikten mellan Somaliland och Puntland över den territoriella kontrollen över Sool och Sanaag har pågått i årtionden och har orsakat flera sammandrabbningar med en markant ökning senast 2018.¹⁹⁵

Området kring Tukaraq och Laascaanood ligger ca 75 km väst om Puntlands huvudstad Garowe och var under kontroll av Puntland fram till 2007. I januari 2018 mobiliserade Somalilands säkerhetsstyrkor i området och övertog kontrollen, varpå även Puntlands säkerhetsstyrkor förstärkte sin mobilisering i området. Sedan dess har bägge sidor varit stationerade ca 2 km ifrån varandra och med jämna mellanrum genomfört attacker och motattacker i kampen om kontroll över området. Ett stort antal dödsoffer har skötdats och ca 2 500 personer från civilbefolkningen i området har tvingats lämna sina hem i samband med stridigheterna under 2018.¹⁹⁶ En rapport från Human Rights Watch (HRW) uppgav 2019 att 12 500 av civilbefolkningen tvingades lämna sina hem i Soolregionen till följd av konflikten mellan Somaliland och Puntland 2018.¹⁹⁷ En internationell organisation i Garowe menar att konflikten mellan dessa delstater huvudsakligen är politisk. Läget beskrivs av samma organisation som mycket spänt och att få civila finns kvar i konfliktområdet efter att ha tvingats lämna sina byar. Vägen mellan Hargeisa och Garowe är dock fortfarande framkomlig och öppen. Bägge sidor lider stora ekonomiska förluster av att ha sina respektive säkerhetsstyrkor mobiliserade så pass nära varandra. Förhandling och medling pågår med hjälp av Intergovernmental Authority on Development (IGAD) och internationella samfundet, där bland annat EU ingår i

¹⁹³ National Human Rights Commission i Hargeisa, samtal i Hargeisa, 2018-10-24

¹⁹⁴ Internationell organisation i Hargeisa A, 2018

¹⁹⁵ International Crisis Group, Averting War in Northern Somalia: Crisis Group Briefing Paper, 2018-06-27, s. 2, [url](#)

¹⁹⁶ UN Security Council, Letter dated 7 November 2018 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolutions 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, 2018-11-09, s. 35, [url](#)

¹⁹⁷ Human Rights Watch (HRW), World Report 2019- Somalia, Country Summary, januari 2019, [url](#)

samtalen. En viktig punkt i samtalen är att bereda väg för humanitär hjälp till civilbefolkningen i området.¹⁹⁸ En organisation baserad i Somaliland gav år 2018 en liknande beskrivning av läget i det omtvistade området. Det finns fortfarande civila kvar i området och funktioner som skola och vattenförsörjning fungerar till viss del fortfarande.¹⁹⁹

"Frontlinjen" i Sool ligger under 2020 sydost om Laascaanood och öster om Tukaraq. I Sanaag ligger "fronten" något öster om Erigabo, vilket betyder att delar av Sool och östra delen av Sanaag, inklusive kuststaden Laasqoray, ligger utanför Somalilands kontroll. I dessa områden är det främst klanbaserad milis med olika och skiftande lojaliteter som verkar, men Puntland har också trupper på vissa ställen.²⁰⁰

I mars 2020 rapporterades det återigen om stridigheter mellan Puntland och Somaliland i Tukarraq i östra delarna av Sool.²⁰¹ Under 2019 rapporterades det om totalt 73 säkerhetsincidenter i Sool och Sanaag vilka ledde till cirka 75 dödsoffer.²⁰² Under 2020 har det i ACLED:s databas registrerats 47 säkerhetsincidenter som ledde till 33 dödsoffer. Det betyder i snitt tre dödsoffer i månaden. Främst rör det sig om korta stridigheter antingen mellan olika klaner eller mellan klanmilis och styrkor från Somaliland eller Puntland. Vid cirka 10 tillfällen drabbade dock styrkor från Somaliland och Puntland samman under 2020. En av de värsta incidenterna under 2020 skedde i februari då styrkor från Puntland och Somaliland drabbade samman i Hadaaftimo (Sanaag). Stridigheterna gällde kontrollen av Las Khorey-distriktet i norra Sanaag. Soldater från båda sidor döddes, exakt hur många är okänt men det registrerades som 10 döda i ACLED:s databas.²⁰³

4 Konflikten påverkan på civila

Konflikten i Somalia drabbar dess civila befolkning på flera olika sätt. Enligt Amnesty International riskerar civila att dödas i hela landet i samband med sammandrabbningar mellan regeringen och Al-Shabaab och vid sammandrabbningar om politisk makt eller resursfördelning mellan olika klaner.²⁰⁴ Ser man på ACLED:s statistik för hela Somalia inklusive Puntland och Somaliland och sorterar bort händelser som protester och demonstrationer, så registrerades 2 282 händelser och 4 008 dödsfall under 2019.²⁰⁵ Under 2020 har ACLED statistik över 2 408 incidenter (protester och demonstrationer borträknade) och 3 118 rapporterade dödsoffer till följd av dessa incidenter. Al-Shabaab är registrerade som den attackerande parten i cirka 60 procent av alla dessa incidenter. Sett till alla de 2 400 incidenterna är civila angivna som

¹⁹⁸ Internationell organisation i Garowe, 2018

¹⁹⁹ National Human Rights Commission i Hargeisa, 2018-10-24

²⁰⁰ Landinfo Somalia: The security situation in northwestern Somalia (Somaliland), april 2020, s. 3, [url](#)

²⁰¹ Heritage Institute, Annual report on political, security-related, economic and humanitarian developments (covering 2020), 2021, s. 10, [url](#)

²⁰² Landinfo, Somalia: The security situation in northwestern Somalia (Somaliland), april 2020, s. 4, [url](#)

²⁰³ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

²⁰⁴ Amnesty International, Somalia: The Hidden US War in Somalia: Civilian Casualties from Airstrikes in Lower Shabelle, 2019-03-20, s. 19, [url](#)

²⁰⁵ Home Office, Country Policy and Information Note Somalia (South and Central): Security and humanitarian situation, november 2020, s. 55, [url](#)

det primära målet i cirka 25 procent av alla attacker.²⁰⁶ Men civila dödas även i attacker riktade mot militära mål, även om antalet bombattacker minskat något under 2020 så är de fortsatt vanliga. Al-Shabaab eller oidentifierade militära grupper har använt självmordsbombare, landminor eller improviserade bomber vid fler än 300 tillfällen under 2020. Totalt har dessa attacker lett till fler än 500 dödsfall. Enligt Migrationsanalys bedömning medför attackernas karaktär att fler civila riskerar att dödas.²⁰⁷

Mellan 2011 och 2020 har Amnesty International noterat en ökning av Al-Shabaabs attacker mot civila mål i Mogadishu och andra städer i södra och centrala Somalia. Hotell och restauranger har utgjort frekventa mål för attackerna. Dessa attacker har resulterat i tusentals döda och skadade civila.²⁰⁸ 2020 såg man för första gången på fem år en minskning i antalet civila som dödade i bombattacker.²⁰⁹ Det finns dock även rapportering som tyder på att Al-Shabaab ökade antalet attacker på civila mot slutet av 2019.²¹⁰

Det är svårt att få information om civilas situation i områden som helt kontrolleras av Al-Shabaab. Våld riktat mot civila och överträdelser av mänskliga rättigheter är där svåra att bekräfta, bland annat på grund av civilas rädsla för repressalier om de rapporterar om rådande missförhållanden orsakade av Al-Shabaab.²¹¹ I områden som Al-Shabaab kontrollerar förekommer uppgifter om att skolor påtvingas att bedriva undervisning på arabiska, samtidigt som föräldrar varnas av Al-Shabaab att skicka sina barn till andra skolor som bedriver västerländsk undervisning.²¹²

5 Situationen för internflyktingar

Som mycket annat i Somalia är möjligheten att kunna flytta eller fly inom landet och få en dräglig tillvaro på den nya orten kopplat till både klan och familj, inklusive den utökade och avlägsna familjen. Klanen fortsätter att vara en av de viktigaste faktorerna när det gäller att få acceptans, säkerhet samt tillgång till grundläggande nödvändigheter såsom boende och mat på en ort. En person som flyttar till ett nytt område förväntar sig acceptans från sin klan i lokalsamhället. Accepterandet från klanen betyder att de informerar människor att personen är känd av någon och var den personen hör hemma och därmed utgör det ett stöd som en person kan få från sin klan.²¹³

²⁰⁶ ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, [url](#)

²⁰⁷ Ibid.

²⁰⁸ Amnesty International, Somalia: The Hidden US War in Somalia: Civilian Casualties from Airstrikes in Lower Shabelle, 2019-03-20, s. 19, [url](#)

²⁰⁹ Security Council, Situation in Somalia Report of the Secretary-General, februari 2021, s. 3, [url](#)

²¹⁰ Home Office, Country Policy and Information Note Somalia (South and Central): Security and humanitarian situation, november 2020, s. 56, [url](#)

²¹¹ United Nations Human Rights Office of the High Commissioner, Protection of Civilians: Building the Foundation for Peace, Security and Human Rights in Somalia, december 2017, s. 11, [url](#)

²¹² Ibid.

²¹³ Home Office, Country Policy and Information Note Somalia: Majority clans and minority groups in south and central Somalia, januari 2019, s. 27, [url](#)

Som en allmän regel hjälper somalier även mycket avlägsna släktingar som kommer ifrån ett annat område så länge det finns en klanförbindelse, förutsatt att de har resurser att göra det. På grund av situationen i landet är dock allt fler familjer och klaner, särskilt i södra och centrala Somalia, oförmögna att hjälpa alla släktingar. På grund av detta tvingas personer som lämnar hemområdet och försöker flytta till städer bosätta sig i internflyktingläger, såvida de inte har kärnfamilj eller utökad familj med nödvändiga resurser för att hjälpa dem med hus och försörjning.²¹⁴

Fortsatta konflikter och naturkatastrofer har under 2020 lett till en ökning av internflyktingar. Somalia har i dag fler än 2,7 miljoner internflyktingar. Mer än 893 000 nya internflyktingar registrerades under 2020. Cirka 177 000 flydde främst på grund av konflikt eller säkerhetsrelaterade orsaker och cirka 716 000 på grund av översvämningar och naturkatastrofer.²¹⁵ År 2019 fanns cirka 14 procent av alla Somalias internflyktingar i Puntland.²¹⁶ Somalier som har återvänt från flyktingläger utomlands flyttar ofta till internflyktingläger. Färre än 1 000 flyktingar återvände till landet under 2020 och de som tidigare återvänt fortsätter att kräva humanitär hjälp.²¹⁷ Tvångsvisa vräkningar är ett stort hot mot Mogadishus internflyktingar och de fattiga i städerna. I Mogadishu sker flest vräkningar: mellan januari och september 2019 skedde 95 004 vräkningar i regionen. I de flesta fall är det privata markägare som vill komma åt sin mark som leder till vräkningarna och det är ovanligt att det finns någon formellt (skriftligt) avtal med hyresvärden.²¹⁸

Rapporteringen om ökning av sexuellt och könsbaserat våld kommer parallellt med ett ökat antal personer som blir internflyktingar.²¹⁹ Internflyktinglägren är överbefolkade, ohygieniska och präglas av dålig säkerhet, sexuellt våld och diskriminering.²²⁰ Kvinnor och barn som bor i internflyktingläger är särskilt utsatta för våldtäkt av beväpnade män, även soldater i regeringsarmén och milismedlemmar.²²¹ "Gatekeepers" för internflyktingläger tvingar kvinnor och flickor att ha sex i utbyte mot mat och andra tjänster inom lägret.²²² Det finns ett mönster av straffrihet för de som begår våldtäkter, i synnerhet om offret är internflykting och tillhör en minoritetsgrupp.²²³ Det i Mogadishu etablerade boendemönstret att bosätta sig klanvis är detsamma för internflyktinglägren i staden. Det leder till att de som inte är del av klanstrukturen, särskilt minoritetsgrupper, ofta inte har tillgång till basal service som är avsedd för internflyktinglägrets invånare, såsom vatten, mat och hälsovård.²²⁴

²¹⁴ Danish Immigration Service, South Central Somalia: Country of Origin Information for Use in the Asylum Determination Process, 2015-10-02, s. 20, [url](#)

²¹⁵ USDOS, US Department of State Annual report on human rights in 2020, mars 2021, [url](#)

²¹⁶ UNHCR, Operational update Somalia, augusti 2019, [url](#)

²¹⁷ USDOS, Country Report on Human Rights Practices 2020 - Somalia, 2021-03-30, [url](#)

²¹⁸ Home Office, Country Policy and Information Note Somalia (South and Central): Security and humanitarian situation, november 2020, s. 43, [url](#)

²¹⁹ USDOS, US Department of State Annual report on human rights in 2020, mars 2021, [url](#)

²²⁰ Lifos, Migrationsverket, Säkerhetssituationen i Somalia, 2019-07-03, s. 61, [url](#)

²²¹ UNSOM, Protection of civilians report, Building the Foundation for Peace, Security and Human Rights in Somalia1, January 2017 – 31 December 2019, s. 6, [url](#)

²²² USDOS, Country Report on Human Rights Practices 2018 - Somalia, 2019-03-13, [url](#)

²²³ Ibid.

²²⁴ Minority Rights Group International, State of the World's Minorities and Indigenous Peoples, 2015, s. 81, [url](#)

Arbetslösheten i Somalia är mycket hög. Möjligheterna till försörjning är kopplat till rätt kontakter och tillhörighet till den dominerande klanen i området. Arbetsgivare tenderar att förbise kandidater som inte har rätt personliga förbindelser, kommer från minoritetsklaner, är fattiga eller internflyktingar. År 2013 var t.ex. 40 procent av de anställda i Somaliland släkt med företagets ägare.²²⁵ Möjligheterna för en person att kunna få kompensation eller skydd beror på hans klans eller grupps status inom den sociala hierarkin. De starkaste är majoritetsklanerna, de svagaste internflyktingar. Internflyktingar som tillhör en majoritetsklan har dock bättre ställning än minoriteter.²²⁶ I Puntland finns det rapportering om att klanäldste står inför en "utmaning" när det kommer till att förhandla om brott och konflikter som uppstår med flyktingar från Etiopien och internflyktingar från södra Somalia, som inte är part i xeer.²²⁷

Situationen för internflyktingar i Hargeisa beskrivs som svår. Förhållandena kännetecknas av psykisk ohälsa och osäkra boenden på grund av kraftig urbanisering som innebär att myndigheter vräker människor. Därutöver är torkan som kommer i cykler ett stort problem. De flesta i internflyktinglägren i Hargeisa är från Somaliland men det finns även personer som är från södra och centrala Somalia. De senare betraktas av UNHCR som internflyktingar, medan somaliländska myndigheter ser dem som flyktingar.²²⁸ I en intervju genomförd 2019 mellan IRB (Immigration and Refugee Board of Canada) och en journalist som arbetar på Afrikas horn, indikerade den senare att "återvändande från Somalia i allmänhet inte accepteras om de inte härstammar från Somaliland eller är medlemmar i lokala klanerna".²²⁹ De saknar i en sådan situation tillgång till dokument och medborgerliga rättigheter, och de får inte heller äga mark. UNHCR i Hargeisa uppger att klanen isaaq har bättre skyddssystem än andra underklaner i lägren och vidare att minoritetsgrupperna är mer sårbara.²³⁰

6 Sammanfattande analys

Decennier av inbördeskrig och instabilitet har lett till att det pågår en långdragen humanitär kris i Somalia. Avsaknaden av ett centraliserat politiskt system har inneburit att ett maktvakuum infunnit sig, vilket gett utrymme för islamistiska militanta grupper som Al-Shabaab och Islamiska staten i Somalia. Ett stort antal aktörer såsom Somaliska federala regeringen (SFG), Afrikanska unionens fredsbevarande styrkor i Somalia (AMISOM) och USA:s militära enhet för Afrika (AFRICOM) försöker med varierande framgång ombesörja säkerheten i landet.

Somalias statliga institutioner har mycket begränsad kapacitet och närvaro, och somalier förvänta sig därför inte skydd eller socioekonomiskt stöd från staten. I Somalia är det därför först och främst klanen som individen vänder sig till för juridisk och ekonomisk trygghet. Den poli-

²²⁵ World Bank, Somalia Report on access to jobs for poor and vulnerable people (limited and unequal economic participation among working-age population; exclusion of youth from jobs; transition from school to work), 2021, s. 36, [url](#)

²²⁶ Home Office, Country Policy and Information Note Somalia: Majority clans and minority groups in south and central Somalia, januari 2019, s. 33, [url](#)

²²⁷ UNSOM, Voices Unheard: Participation of Internally Displaced Persons in Peace and State Building Processes in Somalia, september 2019, s. 15, [url](#)

²²⁸ Internationell organisation i Somalia A6, 2018

²²⁹ EASO, COI QUERY, mars 2021, s. 5, [url](#)

²³⁰ Internationell organisation i Somalia A6, 2018

tiska och ekonomiska makten ligger främst hos klanerna darod, dir, hawiye, issaq och rahanweyn. Personer från minoritetsgrupper diskrimineras i olika grad och har generellt inte tillgång till rättsväsendet då kostnaderna är för höga, och i avsaknad av rättshjälp hänvisas de till den somaliska sedvanerätten xeer. Även i dessa förhandlingar diskrimineras och missgynnas dock minoritetsgrupper.

Den al-Qaida-anslutna gruppen Al-Shabaab har som mål att köra ut utländska intressenter ur landet och därefter inrätta en somalisk stat baserad på sharialagar. Även om Al-Shabaabs kapacitet har minskat jämfört med mitten av 2010-talet fortsätter Al-Shabaab att utgöra ett allvarligt hot mot fred, säkerhet och stabilitet i Somalia. Säkerhetssituationen förblir därmed instabil. Data från ACLED visar på totalt 2 423 säkerhetsrelaterade incidenter som ledde till 3 122 dödsoffer över hela landet under 2020. Det skedde i genomsnitt 285 säkerhetsincidenter per månad under slutet av 2020 och början av 2021. I de flesta av dessa incidenter var Al-Shabaab attackerande part. Trots att Al-Shabaab har minskat sin verksamhet och närvaro i Mogadishu fortsätter gruppen att utöva kontroll i regionen.

Enligt statistik från ACLED skedde det 531 olika säkerhetsrelaterade incidenter i Mogadishu under 2020. I dessa incidenter dödades 439 personer. Det betyder att i snitt har cirka 37 människor fallit offer för våldsamma incidenter varje månad i Mogadishu under 2020. Invånare i Mogadishu lever under ett ständigt bestående hot om att bli utsatta för våld eller övergrepp, i synnerhet om man arbetar för eller kan uppfattas ha kopplingar till SFG.

Under 2020 har det registrerats 880 säkerhetsrelaterade incidenter med totalt 1 320 dödsoffer i delstaten Sydvästra staten, vilket motsvarar nästan 2,5 incidenter och nästan 4 dödsoffer per dag. Al-Shabaab har även satt upp vägspärrar och förhindrat att varutransporter når civila i regionen. Tvångsrekrytering rapporteras även vara flitigt förekommande i Sydvästra staten. Därutöver förekommer dussintals klanmiliser och krigsherrar som utövar inflytande i delstaten. Enligt data i ACLED har de större attackerna framför allt genomförts i och kring städerna Afgooye och Baidoa, men även i Marka och Qoryooley.

Al-Shabaabs närvaro och kontroll i Jubaland har varit och är fortsatt stark och Al-Shabaab kontrollerar stora delar av landsbygden i regionen. År 2019 kontrollerade Al-Shabaab distriktshuvudstäderna Badhadhe och Jamame i södra Jubaland. Enligt en källa inom FN är det framför allt Somalias nationella armé (SNAF) som bedriver kampen mot Al-Shabaab i Jubaland, och att civila ofta riskerar att hamna mitt i striderna. Under 2020 skedde cirka 450 säkerhetsrelaterade incidenter med cirka 560 dödsoffer. Utöver den stora närvaron av Al-Shabaab i Jubaland har det även skett stridigheter mellan olika somaliska säkerhetsstyrkor till följd av spänningar mellan Jubaland och den centrala regeringen.

Ansträngt säkerhetsläge med fler än en säkerhetsincident per dag kännetecknar även Somalias centrala regioner, som Hiraan och Mellersta Shabelle. Under 2020 rapporterades cirka 400 säkerhetsrelaterade incidenter med totalt knappt 400 dödsoffer.

Enligt siffrorna från ACLED hade Galmudug, samt norra Mudug, sammantaget 180 säkerhetsincidenter och 245 registrerade dödsfall under 2020. Närvaron av Al-Shabaab i Galmudug är mindre uppenbar jämfört med södra Somalia. Al-Shabaab har dock enligt vissa källor intensifierat sina operationer i området för att störa möjligheterna till fred och stabilitet.

I Puntland har ett lågt antal strider och attacker inträffat jämfört med södra Somalia. Även om säkerhetssituationen i Puntland är relativt stabil anses delstatens styre vara svagt. Säker-

hetsstyrkor, regeringstjänstemän och personer med anknytning till SFG är enligt källor Migrationsverket talat med särskilt utsatta mål och riskerar att drabbas av riktade mord eller avrättningar. Bortsett från incidenter i norra Mudug hade Puntland cirka 113 säkerhetsincidenter under 2020, rapporterade av ACLED. 113 dödsfall registrerades.

I Somaliland har det varit sällsynt med attacker från Al-Shabaab och Islamiska staten. Totalt 41 säkerhetsincidenter rapporterades av ACLED under 2020, vilket resulterade i 37 dödsoffer. Somaliland, som utropat sin självständighet men inte är internationellt erkänt, har det lägsta antalet attacker jämfört med övriga delstater i Somalia. I Somaliland drabbas civila emellertid av konflikter och motsättningar mellan klanmiliser.

Trots SFG:s strävan att stabilisera Somalia, har SNAF inte själva förmågan att klara säkerhetshoten i landet. Samtidigt som Al-Shabaab utövar gerillakrigföring med avsikt att besegra SFG, bedömer Migrationsanalys att SFG:s förmåga att fullt ut få kontroll över hela somaliska territoriet vara otillräcklig i dagsläget. SNAF-styrkorna saknar t.ex. utrustning och nödvändig utbildning. Vidare förknippas de med korruption, användning av tortyr, råder i hem för misstänkta Al-Shabaab-sympatisörer och försummande av rättsprocessen. Dessutom är även utbildningsnivån hos polisen och domstolarna låg, och korruption och infiltration är vanligt förekommande även där.

I Somalia finns det mer än 2,7 miljoner internflyktingar. Många har flytt från den eskalerande konflikten i Al-Shabaab-kontrollerade områden medan andra har flytt på grund av torka. Landets internflyktingläger är tätt befolkade, saknar fungerande vatten- och sanitetsförhållanden och har svåra säkerhetsbrister. Förekomsten av sexuellt våld och diskriminering rapporteras vara hög.

Även om konflikten i Somalia är komplex och innehåller många olika aktörer kan Migrationsanalys ändå dra vissa slutsatser. Säkerhetsläget bedöms som ansträngt i hela Somalia men vi konstaterar att både vittnesuppgifter från möten samt annan landinformation och data från ACLED pekar mot att södra delen av landet (främst från hirshabelle och söderut) i större utsträckning drabbats av konflikten och det råder ett klart sämre säkerhetsläge i de södra delarna jämfört med de norra delarna av landet. År 2020 har inte varit ett år med betydande förändringar i säkerhetsläget i Somalia jämfört med 2019. Läget är fortsatt allvarligt. Al-Shabaab utgör fortsatt ett betydande hot mot fred, säkerhet och stabilitet i Somalia och har ungefär kontroll över samma område som under 2019. Säkerhetssituationen förblir därmed instabil. Ändå har antalet civila som dödades 2020 till följd av improviserade bomber minskat med 50 procent jämfört med 2019. Den är den första minskningen av denna typ av bombattacker på de senaste fem åren. Data från ACLED indikerar även en minskning av det totala antalet dödsoffer i säkerhetsrelaterade incidenter mellan 2019 och 2020 (cirka 4 000 dödsoffer 2019 och cirka 3100 år 2020). Antalet säkerhetsrelaterade incidenter har dock inte haft samma minskning, vilket kan indikera att de mest dödliga säkerhetsrelaterade incidenterna har minskat medan andra varit stabila eller ökat. FN:s rapportering om färre civila dödsoffer till följd av improviserade bomber skulle också kunna tyda på en sådan utveckling. Utvecklingen under 2020 jämfört med 2019 och tidigare kan därmed ses som försiktigt positiv, även om bilden inte är helt entydig.

Det finns dock en hel del orosmoln med potential att snabbt kunna försämra situationen i Somalia. Al-Shabaab har även fortsatt förmågan att utföra högprofilerade attacker. Naturkatastrofer såsom torka, översvämningar och gräshoppor gör även att många civila har en utsatt position. Utöver det är landet i ett politiskt dödsläge med uppskjutna val och en på-

gående konflikt mellan olika politiska läger. De politiska spänningarna i landet är enligt Migrationsanalys oroande och det finns risk för ökat våld om de inte löses. Vilket även skulle ge Al-Shabaab bättre förutsättningar att växa. Utöver dessa problem så har konflikten i Tigray i Etiopien medfört att Etiopiska trupper dras tillbaka från Somalia, vilket kan ge öppningar för Al-Shabaab att öka sin närvaro i områden som nu lämnas av etiopiska soldater.

Det är ännu svårt att förutse vad den politiska krisen och krisen i Etiopien kan komma att föra med sig. Men Migrationsanalys bedömer att om inte det politiska dödläget löses finns det risk att år av framsteg och relativ stabilitet förstörs.

Summary

Decades of civil war and instability have led to a prolonged humanitarian crisis in Somalia. The lack of a centralized political organisation has led to the emergence of a vacuum of power, leaving room for Islamist militant groups such as Al-Shabaab and the Islamic State in Somalia. A large number of actors such as the Somali Federal Government (SFG), the African Union Peacekeeping Forces in Somalia (AMISOM) and the US Military Unit for Africa (AFRICOM) are trying with varying degrees of success to ensure security in the country.

Somalia's state institutions have very limited capacity and presence, and Somalis therefore do not expect protection or socio - economic support from the state. In Somalia, it is primarily the clan that the individual turns to for legal and financial security. Political and economic power lies mainly with the Darod, Dir, Hawiye, Issaq and Rahanweyn clans. People from minority groups are discriminated against to varying degrees and generally do not have access to the judiciary as the costs are too high, and in the absence of legal aid, they are referred to the customary Somali law. Even in these negotiations, however, minority groups are discriminated against.

The al-Qaeda-linked group Al-Shabaab aims to drive foreign stakeholders out of the country and then establish a Somali state based on sharia law. Although Al-Shabaab's capacity has decreased compared to the mid-2010s, Al-Shabaab continues to pose a serious threat to peace, security and stability in Somalia. The security situation thus remains unstable. Data from ACLED (Armed Conflict Location and Event Data Projects) show a total of 2423 security-related incidents that led to a total of 3122 deaths across the country in 2020. There were an average of 285 security incidents per month during the end of 2020 and the beginning of 2021. Most of these incidents by Al-Shabaab. Attacking party although Al-Shabaab has reduced its operations and presence in Mogadishu, the group continues to exercise control in the region.

According to statistics from ACLED, in 2020, 531 different security-related incidents occurred in Mogadishu. In these incidents, 439 people were killed. This means that on average, about 37 people have fallen victim to violent incidents every month in Mogadishu in 2020. Residents of Mogadishu live under a constant threat of being exposed to violence or abuse; especially if they work for or can be perceived have connections to SFG. In 2020, 880 security-related incidents were recorded with a total of 1,320 deaths in the state of South West, corresponding to almost 2.5 incidents and almost 4 deaths per day. Al-Shabaab has also set up roadblocks and prevented the transport of goods to reach civilians in the region. Compulsory recruitment is also reported to be a frequent occurrence in the South West state. In addition, there are dozens of clan militias and warlords exercising influence in the South West.

According to data in ACLED, the major attacks have mainly been carried out in and around the cities of Afgooye and Baidoa, but also in Marka and Qoryooley.

Al-Shabaab's presence and control in Jubaland has been and remains strong and Al-Shabaab continues to control large parts of the countryside in the region. In 2019, Al-Shabaab controlled the district capitals of Badhadhe and Jamame in southern Jubaland. According to a source within the UN, it is primarily the Somali National Army (SNAF) that is waging the fight against Al-Shabaab in Juba country, and that civilians often risk ending up in the middle of the fighting. In 2020, there were approximately 450 security-related incidents with approximately 560 fatalities. In addition to the large presence of Al-Shabaab in Jubaland, there have also been clashes between various Somali security forces as a result of tensions between Jubaland and the central government. Strained security situation with more than one security incident per day also characterizes Somalia's central regions, such as Hiraan and Central Shabelle. In 2020, about 400 security-related incidents were reported with a total of just under 400 fatalities.

According to figures from ACLED, Galmudug, and northern Mudug, had 180 attacks and 245 registered deaths in 2020. The presence of Al-Shabaab in Galmudug is less obvious compared to southern Somalia. However, according to some sources, al-Shabaab has intensified its operations in the area to disrupt the prospects for peace and stability.

In Puntland, a low number of battles and attacks have occurred compared to southern Somalia. Although the security situation in Puntland is relatively stable, the state's government is considered weak. According to sources, security forces, government officials and people connected to SFG have spoken with particularly vulnerable targets and risk being hit by targeted murders or executions. A part from incidents of violence in northern Mudug, Puntland experienced approximately 113 security-related incidents in 2020, as registered by ACLED. 113 fatalities were recorded.

In Somaliland, attacks by Al-Shabaab and the Islamic State have been rare. A total of 41 security-related incidents were reported by ACLED in 2020, resulting in 37 deaths. Somali country, which has declared its independence but is not internationally recognized, has the lowest number of attacks compared to other states in Somalia. In Somaliland, however, civilians are affected by conflicts and conflicts between clan militias.

Despite SFG's efforts to stabilize Somalia, SNAF does not have the ability to cope with the security threats in the country. At the same time as Al-Shabaab is conducting guerrilla warfare with the intention of defeating SFG, the Swedish Migration Board considers that SFG's ability to gain full control over the entire Somali territory is currently insufficient. The SNAF forces lack e.g. equipment and necessary training. Furthermore, they are associated with corruption, the use of torture, raids on homes of suspected Al-Shabaab sympathizers and neglect of the legal process. In addition, the level of education of the police and the courts is low, and corruption and infiltration are also common there.

In Somalia, there are more than 2.7 million internally displaced persons (IDP). Many have fled the escalating conflict in al-Shabaab-controlled areas while others have fled due to drought. IDP camps are densely populated; lack working water and sanitation conditions and severe security deficiencies. The incidence of sexual violence and discrimination is reported to be high.

Although the conflict in Somalia is complex and involves many different actors, the Swedish Migration Agency's country information experts can still draw certain conclusions. The security situation is judged to be strained throughout Somalia, but the Swedish Migration Agency's country information experts state that both witness statements from other country information meetings and data from ACLED indicate that the southern part of the country (mainly from Hirsheebele and south) has been affected to a greater extent by the conflict. The southern parts compared to the northern parts of the country. 2020 has not been a year of significant changes in the security situation in Somalia compared to 2019. The situation remains severe; Al-Shabaab continues to pose a significant threat to peace, security and stability in Somalia and has roughly control over the same area as during 2019. The security situation thus remains unstable. Nevertheless, the number of civilians killed in 2020 because of improvised bombs has decreased by 50 percent compared to 2019. It is the first reduction of this type of bomb attack in the last five years. Data from ACLED also indicate a reduction in the total number of fatalities in safety-related incidents between 2019 and 2020 (approximately 4000 fatalities in 2019 and approximately 3100 in 2020). However, the number of safety-related incidents has not decreased, which may indicate that the most fatal safety-related incidents have decreased and others have been stable or increased. The UN's report that fewer civilian casualties because of improvised bombs could also indicate such a development. The development in 2020 compared with 2019 and earlier can thus be seen as cautiously positive, even if the picture is not clear-cut.

However, there are many clouds of unrest with the potential degenerate the situation in Somalia. Al-Shabaab has also continued its ability to carry out high-profile attacks. Natural catastrophes such as droughts, floods and locusts also mean that many civilians are in a vulnerable position. In addition, we are in a political stalemate with postponed elections and an ongoing conflict between different political camps. According to the Migration Analysis, the political tensions in the country are worrying and there is a risk of increased violence if they are not resolved. Which would also give Al-Shabaab better conditions to grow. In addition to these problems, the conflict in Tigre in Ethiopia has led to the withdrawal of Ethiopian troops, which could open the door for Al Shabaab to increase its presence in areas now left by Ethiopian soldiers.

It is still difficult to predict where the political crisis and the crisis in Ethiopia may lead. However, Migration Analysis's country information experts believe that if the political stalemate is not resolved, there is potential for years of progress and relative stability to be destroyed. In addition, that the decline of Ethiopian troops may lead to increased capability and control from Al-Shabaab.

Källförteckning

Elektroniska källor

ACAPS (The Assessment Capacities Project), Somalia, Somaliland drought, Briefing note 2019-02-20, 2019-02-20, [ACAPS Briefing Note: Somaliland - Drought \(20 February 2019\) - Somalia | ReliefWeb](#) (hämtad 2021-04-09)

ACLED, (The Armed Conflict Location & Event Data Project) FAQs: ACLED Fatality Methodology, [feb. 2020], https://acleddata.com/acleddatanew/wp-content/uploads/dlm_uploads/2020/02/FAQs_-ACLED-Fatality-Methodology_2020.pdf (hämtad 2021-04-09)

ACLED, data hämtad från 20 mars 2018 till 20 mars 2019, <https://www.acleddata.com/data/> (hämtad 2019-03-20)

ACLED, data hämtad från 1 april 2019 till 9 mars 2021, <https://www.acleddata.com/data/> (hämtad 2021-03-09)

Africa Center for Strategic Studies, Q&A: Somalia Charts Security Transition, 2018-07- 17, <https://africacenter.org/spotlight/qa-somalia-charts-security-transition/> (hämtad 2021-04-09)

African Arguments, After AMISOM: What will it take to secure Somalia? 2018-10-11, <https://africanarguments.org/2018/10/11/after-amisom-what-will-it-take-to-secure-somalia/> (hämtad 2021-04-07)

Al Jazeera, Somalia: The Forgotten Story, 2016-11-02, <https://www.aljazeera.com/programmes/aljazeeraworld/2016/10/somalia-forgotten-story-161027115655140.html> (hämtad 2021-03-22)

Al Jazeera Somali Governor Killed in Al-Shabab Suicide Bombing mars 2020, 2020-03-30, [Somali governor killed in al-Shabab suicide bomb attack | Al-Shabab News | Al Jazeera](#) (hämtad 2021-03-22)

Amnesty International, Somalia: The Hidden US War in Somalia: Civilian Casualties from Air-strikes in Lower Shabelle, 2019-03-20, <https://www.amnesty.org/download/Documents/AFR5299522019ENGLISH.PDF> (hämtad 2021-04-06)

BBC Monitoring, Analysis: Somalia sees increase in Islamic State activity, 2018-08-09, [Analysis: Somalia sees increase in Islamic State activity – BBC Monitoring](#) (betaltjänst, hämtad 2021-04-09)

BBC Monitoring, Name in the News: Ma'awisley, vigilantes battling al-Shabab in central Somalia, 2019-03-21, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c200p62v> (betaltjänst, hämtad 2019-03-27)

BBC News, Somaliland profile, december 2017, [Somaliland profile - BBC News](#) (hämtad 2021-03-22)

BBC News, Puntland profile, 2019-03-11, [Puntland profile - BBC News](#) (hämtad 2021-03-22)

BBC news, Mogadishu attack: Somali troops end deadly siege at Elite Hotel, 2020-08-17, [Mogadishu attack: Somali troops end deadly siege at Elite Hotel - BBC News](#) (hämtad 2021-03-25)

BBC News, Somalia conflict: Al-Shabab 'collects more revenue than government', 2020-10-26, [Somalia conflict: Al-Shabab 'collects more revenue than government' - BBC News](#) (hämtad 2021-03-22)

Bertelsmann Stiftung, BTI 2020 Country Report Somalia, odaterad, [BTI 2020 Somalia Country Report \(bti-project.org\)](#) (hämtad 2021-03-22)

Brookings Institution, Testimony, Developments in Somalia, 2018-11-18, <https://www.brookings.edu/testimonies/developments-in-somalia/#footnote-12> (hämtad 2021-04-07)

Danish Immigration Service, South Central Somalia: Country of Origin Information for Use in the Asylum Determination Process, 2015-10-02, : <https://www.refworld.org/docid/560e863d4.html> (hämtad 2021-04-07)

EASO (European Asylum Support Office), South and Central Somalia Country Overview, 2014-08-01, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=33181> (hämtad 2021-04-09)

EASO, Country of Origin Information Report. Somalia Security Situation, december 2017, <https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/publications/coi-somalia-dec2017lr.pdf> (hämtad 2019-04-06)

EASO, COI QUERY Security Situation in Mudug and Galgaduud regions, november 2019, [2019_11_SOMALIA_Query_Security_Situation_Muduug_Galgaduud_Q38 \(ecoi.net\)](#) (hämtad 2021-03-27)

EASO, Query response on Somalia: Security situation in Puntland and Somaliland, december 2019, [2019_11_SOMALIA_Query_Security_Situation_Puntland_Somaliland_Q39_rev_mg \(ecoi.net\)](#) (hämtad 2021-03-22)

EASO, COI QUERY Situation of the Gaboye minority group in Somalia, especially in Somaliland and Puntland, mars 2021, [2020_10_COI_QUERY_TEMPLATE \(ecoi.net\)](#) (hämtad 2021-04-07)

Federal Republic of Somalia, Ministry of Planning, Investment and Economic Development, Federal Member States (FMS), 2018, <http://mop.gov.so/index.php/the-ministry/directorates/planning/federal-member-states-fms/> (hämtad 2021-04-09)

Freedom House, Freedom in the World 2020; Somalia Profile, odaterad, [Somalia: Freedom in the World 2020 Country Report | Freedom House](#) (hämtad 2021-04-09)

Garowe Online, Somalia: ASWJ merges with Galmudug, ending years of split, 2018-01-18, <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-aswj-merges-with-galmudug-ending-years-of-split> (hämtad 2021-04-07)

Global Observatory, Somalia's Security Challenges Complicate Transfer of Responsibility to Government, 2019-03-11, <https://theglobalobservatory.org/2019/03/somalia-security-challenges-complicate-transfer-government/> (hämtad 2021-04-09)

Global Strategy Network & Hiiraal Institutet, The Islamic State in East Africa, 2018-07-31, <https://hiraalinstitute.org/wp-content/uploads/2018/10/The-Islamic-State-in-East-Africa.pdf> (hämtad 2021-04-09)

Heritage Institute Annual report on political, security-related, economic and humanitarian developments (covering 2020), 2020, [SOS-REPORT-2020-Final-2.pdf](https://reliefweb.int/document/45512/sos-report-2020-final-2.pdf) (reliefweb.int) 2021 (hämtad 2021-03-22)

Home Office, Country Policy and Information Note Somalia: Majority clans and minority groups in south and central Somalia, januari 2019, [somalia clans](https://publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/804442/cpin-somalia-clans.pdf) (publishing.service.gov.uk) (hämtad 2021-03-22)

Home Office, Country Policy and Information Note Somalia Country Background Note Somalia, december 2019, [Country background note: Somalia](https://ecoi.net/document/45512/country-background-note-somalia) (ecoi.net) (Hämtad 2021-03-25)

Home Office, Country Policy and Information Note Somalia (South and Central): Security and humanitarian situation, november 2020, [Somalia - Sec Sitn - CPIN - vx.0 \(DRAFT\)](https://publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/804442/cpin-somalia-south-central-security-humanitarian-situation.pdf) (publishing.service.gov.uk) (hämtad 2021-04-06)

Home Office, Country Policy and Information Note Somalia: Al Shabaab, november 2020, [Country Policy and Information Note. Somalia: Al Shabaab](https://publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/804442/cpin-somalia-al-shabaab.pdf) (publishing.service.gov.uk) (hämtad 2021-03-22)

House of Commons Library, Briefing paper nr. 7298, Somalia: January 2019 update, 2019-01-17, <https://researchbriefings.files.parliament.uk/documents/CBP-7298/CBP-7298.pdf> (hämtad 2021-04-09)

HRW (Human Rights Watch), World Report 2019 - Somalia, Country Summary, januari 2019, https://www.hrw.org/sites/default/files/somalia_.pdf (hämtad 2021-04-06)

HRW, Somalia Annual report on the human rights situation in 2020, 2021-01-13, [HRW – Human Rights Watch: "World Report 2021 - Somalia"](https://www.hrw.org/report/2021/01/13/somalia-annual-report-on-the-human-rights-situation-in-2020), Document #2043509 - [ecoi.net](https://ecoi.net/document/45512/hrw-somalia-annual-report-2020) (hämtad 2021-03-22)

International Crisis Group, Averting War in Northern Somalia: Crisis Group Briefing Paper, 2018-06-27, <https://d2071andvip0wj.cloudfront.net/b141-averting-war-in-northern-somalia.pdf> (hämtad 2021-04-09)

International Crisis Group, Galkayo and Somalia's Dangerous Faultlines, 2015-12-10, [Galkayo and Somalia's Dangerous Faultlines](https://www.icg.org/publications/galkayo-and-somalias-dangerous-faultlines) | Crisis Group (hämtad 2021-04-09)

International Crisis Group, Crisis Group Africa Briefing N°131, Managing the Disruptive Aftermath of Somalia's Worst Terror Attack, 2017-10-20, s. 2, <https://d2071andvip0wj.cloudfront.net/b131-managing-disruptive-aftermath-of-somalias-worst-terror-attack.pdf> (hämtad 2021-04-06)

International Crisis Group: Ending the Dangerous Standoff in Southern Somalia, juli 2020
[Ending the Dangerous Standoff in Southern Somalia | Crisis Group](#) (hämtad 2021-03-22)

Landinfo, Somalia Al-Shabaab areas in Southern Somalia, maj 2019, [Somalia Al-shabaab areas in Southern Somalia \(landinfo.no\)](#) (hämtad 2019-03-20)

Landinfo, Al-Shabaab-områden i Sør-Somalia, 2020-06-25, [Respons-Somalia-Klan-familie-migrasjon-og-bistand-ved-reetablering-25062020.pdf \(landinfo.no\)](#) (Hämtad 2021-03-21).

Landinfo, Somalia: Vold i Mogadishu og utvikling siden 2012, 2020-10-30, [Respons-Somalia-Vold-i-Mogadishu-og-utvikling-siden-2012-30102020-korrigert-1.pdf \(landinfo.no\)](#) (hämtad 2021-03-22)

Landinfo, Somalia: Basisinfo, 2021-03-22 [Basisinfo-Somalia-22032021.pdf \(landinfo.no\)](#) (hämtad 2021-04-12)

Landinfo, Somalia: The security situation in northwestern Somalia (Somaliland), april 2020, [Query-response-Somalia-The-security-situation-in-northwestern-Somalia-Somaliland-07042020.pdf \(landinfo.no\)](#) (hämtad 2021-04-06)

Lifos, Migrationsverket, Myndigheter och klansystem i Somalia. Rapport från utredningsresa till Nairobi, Kenya samt Mogadishu, Hargeisa och Boosaaso i Somalia i juni 2012, 2012-11-30, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=29006> (hämtad 2021-04-09)

Lifos, Migrationsverket, Säkerhetssituationen i Somalia, 2019-07-03, [Dokument - Lifos extern \(migrationsverket.se\)](#) (hämtad 2021-03-22)

Minority Rights Group International, Looma Ooyaan – No One Cries for Them: The Predicament Facing Somalia's Minority Women, 2015-01-30, <https://www.refworld.org/docid/556ea6db4.html> (hämtad 2021-04-09)

Minority Rights Group International, State of the World's Minorities and Indigenous Peoples 2015, juli 2015, <https://minorityrights.org/wp-content/uploads/2015/07/MRG-state-of-the-worlds-minorities-2015-FULL-TEXT.pdf> (hämtad 2021-04-07)

Mosley, Jason, Chatham House, Somalia's Federal Future Layered Agendas, Risks and Opportunities, 2015-09-01, [20150902SomaliaFederalFutureMosley.pdf \(chathamhouse.org\)](#) (hämtad 2021-04-09)

NOAS, Persecution and Protection in Somalia, 2014-04-01, [Somalia_web2.indd \(noas.no\)](#) (hämtad 2021-04-09)

Norwegian Refugee Council East Africa and Yemen Regional Context Analysis 2021, mars 2021, [NRC East Africa and Yemen_Regional Context 2021_0.pdf \(reliefweb.int\)](#) (hämtad 2021-03-22)

OCHA (United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), SOMALIA HUMANITARIAN BULLETIN January 2021, januari 2021, [Microsoft Word - Somalia_Humanitarian Bulletin_January 21 -final \(002\) \(reliefweb.int\)](#) (Hämtad 2021-03-22)

OCHA, Humanitarian response plan, Somalia, februari 2021, https://www.ecoi.net/en/file/local/2045778/HRP_2021-Somalia.pdf (hämtad 2021-03-22)

Taylor, C., Semmelrock, T. & McDermott, A., The Cost of Defection: The Consequences of Quitting Al-Shabaab, i International Journal of Conflict and Violence, vol. 13/2019, [View of The Cost of Defection: The Consequences of Quitting Al-Shabaab \(ijcv.org\)](#) (hämtad 2021-03-22)

UN, Security Council Meeting, Political Turbulence Still Threatens Somalia's 'Positive Trajectory', Special Representative Warns in Briefing to Security Council, 2019-01-03, <https://www.un.org/press/en/2019/sc13654.doc.htm> (Hämtad 2021-03-22)

UN Human Rights Council, Report of the Independent Expert on the situation of human rights in Somalia, 2018-07-19, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/G1822955.pdf> (hämtad 2021-04-09)

United Nations Human Rights Office of the High Commissioner, Protection of Civilians: Building the Foundation for Peace, Security and Human Rights in Somalia, december 2017, <https://www.ohchr.org/Documents/Countries/SO/ReportProtectionofCivilians.pdf> (hämtad 2021-04-06)

UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees), Operational update Somalia, augusti 2019, [UNHCR \(reliefweb.int\)](#) (hämtad 2021-04-07)

UNMAS in Somalia, 2018 Annual Report, Explosive Hazard Analysis, odaterad, https://un-sos.unmissions.org/sites/default/files/unmas_annual_report_2018sml.pdf (hämtad 2021-03-19)

UNPFA, World Population Dashboard (Somalia), odaterad, [UNFPA - United Nations Population Fund](#) (Hämtad 2021-03-25)

UNSOM (UN Assistance Mission in Somalia), Mohamed Abdi Waare inaugurated as the second president of Hirshabelle state, 2017-10-24, <https://unsom.unmissions.org/mohamed-abdi-waare-inaugurated-second-president-hirshabelle-state> (hämtad 2021-04-09)

UNSOM, UN envoy Keating briefs the Security Council on the situation of Somalia, 2018-09-14, <https://unsom.unmissions.org/un-envoy-keating-briefs-security-council-situation-somalia-13-september-2018> (hämtad 2021-04-09)

UNSOM, Voices Unheard: Participation of Internally Displaced Persons in Peace and State Building Processes in Somalia, september 2019, [voices_unheard_english_final.pdf \(unmissions.org\)](#) (hämtad 2021-04-07)

UNSOM, Report on the situation of civilian in the armed conflict (human rights violations by state actors and non-state armed groups; sexual violence; children in armed conflict; covering January 2017 - December 2019), oktober 2020, [protection_of_civilians_report.pdf \(unmissions.org\)](#) (hämtad 2021-04-07)

UN Security Council, Letter dated 7 November 2018 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolutions 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, 2018-11-09, <https://un-docs.org/pdf?symbol=en/S/2018/1002> (hämtad 2021-04-06)

UN Security Council, Situation in Somalia, Report of the Secretary-General, augusti 2020, [S_2020_798_E.pdf \(ecoi.net\)](#) (hämtad 2021-03-22)

UN Security Council, Committee pursuant to resolution 751, augusti 2020, [Microsoft Word - IAN 3 IED - PoE_final_rev \(3 August\)_Final \(clean\) \(un.org\)](#) (hämtad 2021-03-22)

UN Security Council, Situation in Somalia, Report of the Secretary-General, november 2020, [S_2020_1113_E.pdf \(ecoi.net\)](#) (hämtad 2021-03-22)

UN Security Council, Situation in Somalia, Report of the Secretary-General, februari 2021, [S_2021_154_E.pdf \(ecoi.net\)](#) (hämtad 2021-03-22)

UN Security Council, Resolution 2568 (2021), mars 2021, [S/RES/2568\(2021\) - E - S/RES/2568\(2021\) -Desktop \(undocs.org\)](#) (hämtad 2021-03-22)

USDOS (United States Department of State), Country Report on Human Rights Practices 2018 - Somalia, 2019-03-13, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=43025> (hämtad 2021-04-09)

USDOS, Country Report on Human Rights Practices 2020 - Somalia, 2021-03-30, [Dokument - Lifos extern \(migrationsverket.se\)](#) (hämtad 2021-04-14)

USDOS, Country Report on Human Rights Practices: Somalia EXECUTIVE SUMMARY- Somalia, 2020-03-30, [USDOS – US Department of State: "2020 Country Report on Human Rights Practices: Somalia", Document #2048104 - ecoi.net](#) (hämtad 2021-04-14)

Utrikespolitiska Institutet, Landguiden, Somalia: Kalendarium, odaterad, [Kalendarium | Utrikespolitiska institutet \(ui.se\)](#) (betaltjänst hämtad 2021-03-25)

Political Geography Now, Somalia Control Map November 2018, 2018-11-01, <https://lifos.migrationsverket.se/sokning/detaljerad-sokning.html> (åtkomstbegränsad, hämtad 2019-05-28)

Reuter, Somali-region-once-riddled-with-pirates-sees-peaceful-power-transfer, 2019- 01-08, <https://www.reuters.com/article/us-somalia-election-puntland/somali-region-once-riddled-with-pirates-sees-peaceful-power-transfer-idUSKCN1P21K4> (hämtad 2021-04-07)

Schweizerische Eidgenossenschaft, Focus Somalia Clans und Minderheiten, 2017-05- 31, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=40370> (hämtad 2021-04-09)

Sperber, Amanda, Foreign Policy, Somalia is a Country Without an Army, 2019-08-07, <https://foreignpolicy.com/2018/08/07/somalia-is-a-country-without-an-army-al-shabab-terrorism-horn-africa-amisom/> (hämtad 2021-04-06)

VOA news, Somali Lower House of Parliament Extends President's Term for Two Years, april 2021, [Somali Lower House of Parliament Extends President's Term for Two Years | Voice of America - English \(voanews.com\)](#) (hämtad 2021-04-14)

World Bank, Somalia Report on access to jobs for poor and vulnerable people (limited and unequal economic participation among working-age population; exclusion of youth from jobs; transition from school to work), 2021, [World Bank Document \(ecoi.net\)](#) (hämtad 2021-04-07)

Muntliga källor

Anonym källa i Hargeisa, samtal i Hargeisa, 2018-10-24

FN-tjänsteman, samtal i Mogadishu, 2018-10-16

Internationell organisation i Mogadishu A, 2018-10-16

Internationell organisation i Somalia A2, samtal i Mogadishu, 2018-10-17

Internationell organisation i Somalia A3, samtal i Mogadishu, 2018-10-17

Internationell organisation i Somalia A5, samtal i Garowe, 2018-10-21

Internationell organisation i Somalia A6, samtal i Hargeisa, 2018-10-23

Internationell organisation i Somalia C, samtal i Mogadishu, 2018-10-17

Internationell organisation i Nairobi, samtal i Nairobi, 2018-10-15

Internationell organisation som arbetar med Somalia i Nairobi, samtal i Nairobi, 2018-10-15

Internationell organisation i Garowe, samtal i Puntland, 2018-10-22

Internationell organisation i Hargeisa A, samtal i Hargeisa, 2018-10-23

Issa Hussein, Abdirisak, samtal i Garowe, 2018-10-21

Jama , Mohamed, Legal Clinic Hargeisa, samtal i Hargeisa, 2012-06-14

Konsult till minister i Puntland, samtal i Garowe, 2018-10-21

National Human Rights Commission i Hargeisa, samtal i Hargeisa, 2018-10-24

Tryckta källor

Lewis, I., A Pastoral Democracy – A Study of Pastoralism and Politics among the Northern Somali of the Horn of Africa, Münster: LIT Verlag, 1999

Lewis, I., Blood and Bone – The Call of Kinship in Somali Society, The Rea Sea Press, 1994